अन्तःशुल्क ऐन, २०५८
अन्तःशुल्क नियमावली, २०५९

तथा

मदिरा ऐन, २०३१
मदिरा नियमहरु, २०३३

(आर्थिक ऐन २०६४ द्वारा संशोधित भएको व्यवस्था मिलाइएको रुपमा)

अन्तःशुल्क ऐन, २०५८

लालमोहर र प्रकाशन मिति २०५८/१०/१७

२०५८ सालको ऐन नं. १७

अन्तःशुल्क सम्बन्धी कानूनलाई संशोधन र एकीकरण गर्न बनेको ऐन

आर्थिक अध्यादेश, २०५९।०३।२४
आर्थिक अध्यादेश, २०५९।०९।२२
आर्थिक अध्यादेश, २०६०।०४।०१
आर्थिक अध्यादेश, २०६०।१०।०१
आर्थिक अध्यादेश, २०६१।०४।०१
आर्थिक अध्यादेश, २०६१।१०।०१
आर्थिक अध्यादेश, २०६२।०४।०१
आर्थिक अध्यादेश, २०६२।१०।०१
आर्थिक ऐन, २०६३।०३।२८
आर्थिक ऐन, २०६४।०३।२८

प्रस्तावना : मुलुकको आर्थिक विकासको लागि आवश्यक राजस्व संकलन गर्ने प्रक्रियालाई प्रभावकारी बनाई राजस्व परिचालन बढाउन नेपाल अधिराज्यमा उत्पादन भएका वा पैठारी हुने वस्तु वा प्रदान गरिने सेवामा अन्तःशुल्क लगाउने र असुल उपर गर्ने सम्बन्धमा व्यवस्था भएका कानूनलाई समयानुकूल बनाई संशोधन र एकीकरण गर्न वान्छनीय भएकोले,

श्री ५ महाराजाधिराज ज्ञानेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवको शासनकालको पहिलो वर्षमा संसदले यो ऐन बनाएको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :

(१) यस ऐनको नाम "अन्तःशुल्क ऐन, २०५८" रहेको छ ।

(२) यो ऐन तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा :

विषय वा प्रसँगले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा,-

(क) "अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु वा सेवा" भन्नाले यस ऐन वा अन्य प्रचलित कानून बमोजिम अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु वा सेवा सम्झनु पर्छ ।

(ख) "वस्तु" भन्नाले चल वा अचल दुवै किसिमको सम्पत्ति सम्झनु पर्छ ।

(ग) "सेवा" भन्नाले वस्तु बाहेकको जुनसुकै कुरा सम्झनु पर्छ ।

(घ) "प्रतिष्ठान" भन्नाले अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु उत्पादन, पैठारी, संचय वा बिक्री वितरण गर्ने वा अन्तःशुल्क लाग्ने सेवा प्रदान गर्ने उद्देश्यले प्रचलित कानून बमोजिम स्थापना भएका फर्म, कम्पनी वा संस्था सम्झनु पर्छ ।

(ङ) "इजाजतपत्र" भन्नाले दफा ९ बमोजिम दिइएको इजाजतपत्र सम्झनु पर्छ ।

(च) "अन्तःशुल्क अधिकृत" भन्नाले यस ऐनको प्रयोजनको निमित्त नेपाल सरकारले तोकेको अधिकृत सम्झनु पर्छ ।

(छ) "उत्पादन" भन्नाले अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु निर्माण गर्ने, बनाउने वा तयार गर्ने कार्य सम्झनु पर्छ ।

(ज) "उत्पादक" भन्नाले अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु उत्पादन गर्न इजाजतपत्र प्राप्त गरेको व्यक्ति, फर्म, कम्पनी वा संस्था सम्झनु पर्छ र सो शब्दले अन्तःशुल्क लाग्ने सेवा प्रदान गर्ने व्यक्ति, फर्म, कम्पनी वा संस्था समेतलाई जनाउनेछ ।

(ज१) "सूर्तीजन्य वस्तु" भन्नाले सूर्ती वा सूर्तीजन्य पदार्थका तत्वहरु मिश्रित धुमपान, चपाउने, मुखमा राख्ने पानपराग, खैनी वा यस्तै पदार्थहरु सम्झनुपर्छ र सो शब्दले चुरोट, बिँडी, सिगार आदिलाई समेत जनाउँछ ।

(झ) "व्यक्ति" भन्नाले कुनै व्यक्ति, प्रतिष्ठान, संघ, साझेदारी संस्था, सहकारी, संयुक्त व्यवसाय, गुठी वा कोषको संचालक, प्रोप्राइटर र मुख्य भै काम गर्ने प्रतिनिधि वा एजेण्ट सम्झनु पर्छ र सो शब्दले नाफाको उद्देश्य लिई वा नलिई अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु वा सेवाको उत्पादन वा पैठारी गरी थोक वा खुद्रा वा जुनसुकै रुपमा बिक्री वितरण गर्ने निकाय वा त्यस्तो निकायको शाखा, उपशाखा वा त्यस्तै अन्य कारोवार गर्ने स्थान समेतलाई जनाउनेछ ।

(ञ) "कारखाना मूल्य" भन्नाले अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तुमा अन्तःशुल्क वा अन्य कुनै कर नजोडी त्यस्तो वस्तु उत्पादन गर्न लाग्ने खर्च र प्रतिष्ठानको नाफा मात्र जोडी निर्धारण भएको मूल्य सम्झनु पर्छ ।

(ट) "मूल्य" भन्नाले,-

(१) उत्पादन गर्ने वस्तुको हकमा कारखाना मूल्य,

(२) सेवाको हकमा बीजक बमोजिमको मूल्य,

(३) पैठारी हुने वस्तुको हकमा दफा ७ को उपदफा (१) को खण्ड (ख) बमोजिम निर्धारण भएको मूल्य ।

(ठ) "पैठारी" भन्नाले अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु प्रचलित कानून बमोजिम विदेशबाट नेपाल अधिराज्यभित्र ल्याउने कार्य सम्झनु पर्छ ।

(ड) "बीजक" भन्नाले यस ऐन बमोजिम मूल्य उल्लेख गरी दिइने बिल, रसीद पूर्जी वा भर्पाई सम्झनु पर्छ ।

(ढ) "विभाग" भन्नाले यस ऐनको प्रयोजनको निमित्त नेपाल सरकारले तोकेको विभाग सम्झनु पर्छ ।

(ण) "महानिर्देशक" भन्नाले विभागको महानिर्देशक सम्झनु पर्दछ ।

(त) "तोकिएको" वा "तोकिए बमोजिम" भन्नाले यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियममा तोकिएको वा तोकिए बमोजिम सम्झनु पर्छ ।

[१](थ) "मदिरा" भन्नाले अन्न फलफूल वा अन्य कुनै स्टार्चयुक्त वस्तुलाई जीव रासायनिक प्रक्रियाद्वारा कुहाई वा अन्य कुनै तरिकाबाट तयार पारिएको शुन्य दशमलव पाँच प्रतिशत भन्दा बढी अल्कोहल

---

१ आर्थिक ऐन, २०६४ द्वारा संशोधन गरिएको । ऐन जारी हुँदाको खण्ड (छ) को परिभाषामा आर्थिक ऐन, २०६३ ले मात्र निम्नानुसारको व्यवस्था गरेको थियो:-

(छ) "उत्पादन" भन्नाले अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु निर्माण गर्ने, बनाउने वा तयार गर्ने कार्य सम्झनु पर्छ र सो शब्दले पुनः प्याकिङ्ग गर्ने कार्य समेतलाई जनाउँछ ।

आर्थिक ऐन, २०६३ द्वारा थप भै आर्थिक ऐन, २०६४ द्वारा निरन्तरता ।

आर्थिक अध्यादेश, २०६१।०४।०१ द्वारा परिमार्जित । यसपूर्वको व्यवस्था: "कारखाना मूल्य" भन्नाले अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तुमा अन्तःशुल्क वा अन्य कुनै कर नजोडी त्यस्तो वस्तु उत्पादन वा उत्पादन र बिक्री वितरण गर्न लाग्ने खर्च र प्रतिष्ठानको नाफा मात्र जोडी निर्धारण भएको मूल्य सम्झनुपर्छ ।

आर्थिक ऐन, २०६३ द्वारा थप भै आर्थिक ऐन, २०६४ द्वारा निरन्तरता ।

भएको पदार्थ सम्झनु पर्छ र सो शब्दले रक्सी, जाँड, छ्याङ, ह्वीस्की, रम, जीन, ब्राण्डी, भोड्का, वियर, वाइन, सेरी, साइडर, पेरी, मिड, माल्ट, औद्योगिक अल्कोहल, रेक्टिफाइड स्प्रिट, माल्ट स्प्रिट, ई.एन.ए. र हेड्स स्प्रिट समेतलाई जनाउँछ ।"

(द) "तयारी मदिरा" भन्नाले आयतनमा ५७.३८ प्रतिशत भन्दा कम अल्कोहलको मिश्रणबाट बनेका सबै प्रकारका मादक द्रवहरु जनाउँछ ।

(ध) "एल.पी."भन्नाले लण्डन प्रुफमा शुद्ध ईथानोलको शक्तिलाई जनाउँछ ।

(न) "एल.पी.लिटर" भन्नाले प्रति लिटरमा ५७.३८ प्रतिशत शुद्ध ईथानोलको मात्रालाई जनाउँछ ।

(प) "यू.पी." भन्नाले लण्डन प्रुफ भन्दा कम शक्तिलाई जनाउँछ ।

(फ) "ओ.पी." भन्नाले लण्डन प्रुफ भन्दा बढी शक्तिलाई जनाउँछ ।

३. अन्त:शुल्क लगाउने र असूल उपर गर्ने : (१) अनुसूचीमा उल्लेख भए बमोजिमका वस्तु प्रतिष्ठानबाट उत्पादन गरी निष्कासन गर्दा, पैठारी गर्दा ... ...र सेवा बिक्री गर्दा सो अनुसूची बमोजिमको अन्त:शुल्क देहाय बमोजिम लगाइने र असुल उपर गरिनेछ:–

(क) मदिरा, चुरोट र वियरको हकमा प्रतिष्ठानबाट उत्पादन गरी निष्कासन गर्दाको बखत,

---

आर्थिक ऐन, २०६३ द्वारा संशोधित र २०६४ द्वारा निरन्तरता । यसपूर्वको व्यवस्था निम्न थियो:

(क) ऐन जारी हुँदा निम्न व्यवस्था थियो:

३. अन्त:शुल्क लगाउने र असूल उपर गर्ने : सालबसाली वा कुनै एक सालको निमित्त कुनै वस्तु वा सेवामा अन्त:शुल्क लगाउने गरी कुनै ऐनबाट व्यवस्था भएमा त्यस्तो अन्त:शुल्क यो ऐन र यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम बमोजिम असुल उपर गरिनेछ ।

(ख) आर्थिक अध्यादेश २०५९।०३।२४ मा निम्न व्यवस्था थियो:

३. अन्त:शुल्क लगाउने र असूल उपर गर्ने : (१) सालबसाली लागू हुने आर्थिक ऐनमा अन्यथा व्यवस्था गरेमा बाहेक अनुसूची बमोजिम अन्त:शुल्क लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको अन्त:शुल्क म्यादभित्र नतिरेमा तिर्न बाँकी रकममा प्रति दिन शून्य दशमलव शून्य पाँच प्रतिशतका दरले विलम्ब दस्तूर लाग्नेछ ।

(३) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि प्रतिष्ठानले नेपाल अधिराज्य बाहिर निकासी गरेको वस्तुमा तिरेको अन्त:शुल्क र स्वीकृति प्राप्त कर मुक्त पसल (वण्डेडवेयर हाउस वा ड्यूटी फ्रि सप) बाट हुने बिक्रीको आधारमा लागेको अन्त:शुल्क फिर्ता दिइनेछ ।

(ग) आर्थिक अध्यादेश २०५९।०९।२२ मा निम्न व्यवस्था थियो:

३. अन्त:शुल्क लगाउने र असूल उपर गर्ने : (१) अनुसूचीमा उल्लेख भए बमोजिमका वस्तुहरुको उत्पादन र पैठारीमा सोही अनुसूची बमोजिम अन्त:शुल्क लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको अन्त:शुल्क म्यादभित्र नतिरेमा तिर्न बाँकी रकममा प्रति दिन शून्य दशमलव शून्य पाँच प्रतिशतका दरले विलम्ब दस्तूर लाग्नेछ ।

(३) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि प्रतिष्ठानले नेपाल अधिराज्य बाहिर निकासी गरिने वस्तुमा तिर्नुपर्ने अन्त:शुल्क र स्वीकृति प्राप्त कर मुक्त पसल (वण्डेडवेयर हाउस वा ड्यूटी फ्रि सप) मा बिक्री गरिने वस्तुमा लाग्ने अन्त:शुल्क वापत बैंक प्रत्याभूति वा नगद धरौट राख्न सकिनेछ । यस्तो बैंक प्रत्याभूति वा नगद धरौटको फुकुवाको प्रक्रिया विभागले तोके बमोजिम हुनेछ ।

(ग) आर्थिक अध्यादेश, २०६०।०४।०१ मा निम्न व्यवस्था थियो:

३. अन्त:शुल्क लगाउने र असूल उपर गर्ने : (१) अनुसूचीमा उल्लेख भए बमोजिमका वस्तुहरुको उत्पादन र पैठारीमा सोही अनुसूची बमोजिम अन्त:शुल्क लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।

तर मदिरा उत्पादनमा प्रयोग भएको खुदो (मोलासेस) वा स्प्रिटमा लागेको अन्त:शुल्क तैयारी मदिरा निकासी गर्दा तिर्नुपर्ने अन्त:शुल्कमा कट्टा गर्न पाइनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको अन्त:शुल्क म्यादभित्र नतिरेमा तिर्न बाँकी रकममा प्रति दिन शून्य दशमलव शून्य पाँच प्रतिशतका दरले विलम्ब दस्तूर लाग्नेछ ।

(घ) आर्थिक अध्यादेश, २०६१।४।१ द्वारा निम्न व्यवस्था गरिएको थियो: जुन २०६३।३।२७ सम्म लागू थियो ।

३. अन्त:शुल्क लगाउने र असूल उपर गर्ने : (१) अनुसूचीमा उल्लेख भए बमोजिमका वस्तुहरुको उत्पादन र पैठारीमा सोही अनुसूची बमोजिम अन्तशुल्क लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।

(२) अन्त:शुल्क लाग्ने वस्तु उत्पादन गर्दा खपत भएको कच्चा पदार्थमा तिरेको अन्त:शुल्क तैयारी वस्तु निकासी गर्दा तिर्नुपर्ने अन्त:शुल्कमा कट्टा गर्न पाइनेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिमको अन्त:शुल्क म्यादभित्र नतिरेमा तिर्न बाँकी रकममा प्रति दिन शून्य दशमलव शून्य पाँच प्रतिशतका दरले विलम्ब दस्तूर लाग्नेछ ।

आर्थिक ऐन, २०६४ बाट झिकिएको । झिकिएका शब्द निम्न थिए: "पैठारी गरेको वस्तु बिक्री गर्दा वा"

(ख) स्वयं निष्कासन प्रणाली अन्तर्गत बिक्री हुने वस्तुको हकमा वस्तु निष्कासन भएपछि तथा सेवाको हकमा बीजक जारी भएपछिको महिनाको पच्चीस गतेभित्र अन्तःशुल्क दाखिला गर्नु पर्नेछ ।

तर, (१) अन्तःशुल्क लाग्ने पैठारी गरिएका सवारी साधनको हकमा व्यापारिक प्रयोजनको लागि स्थानीय बिक्रीमा समेत अन्तःशुल्क लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।

(२) व्यापारिक प्रयोजनका लागि अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु वा सेवाको खरिदमा वा पैठारीमा तिरेको अन्तःशुल्क त्यस्तो वस्तु वा सेवा बिक्री गर्दा तिर्नुपर्ने अन्तःशुल्कमा कट्टा गर्न पाइनेछ ।

(२) अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु उत्पादन गर्दा खपत भएको कच्चा पदार्थमा तिरेको अन्तःशुल्क तयारी वस्तु निष्कासन गर्दा तिर्नुपर्ने अन्तःशुल्कमा कट्टा गर्न पाइनेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिमको अन्तःशुल्क म्यादभित्र नतिरेमा तिर्न बाँकी रकममा प्रति दिन शून्य दशमलव शून्य पाँच प्रतिशतका दरले विलम्ब दस्तूर लाग्नेछ ।

३क. <u>नेपाल बाहिर निकासी गरेमा अन्तःशुल्क नलाग्ने</u> :

(१) प्रतिष्ठानले नेपाल बाहिर निकासी गरेको वस्तुमा अन्तःशुल्क लाग्ने छैन ।

(२) उपदफा (१) को प्रयोजनको लागि <u>मदिरा, चुरोट र वियर</u> प्रतिष्ठानबाट निकासी गर्दा लाग्ने अन्तःशुल्क रकम वापत नगद धरौटी वा बैंक प्रत्याभूति राख्नु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिमको नगद धरौटी वा बैंक प्रत्याभूतिको फुकुवा वा फिर्ताको प्रक्रिया विभागले तोके बमोजिम हुनेछ ।

(४) नेपालभित्र उत्पादन भएका, वा तयार भएका मालवस्तुहरु नेपाल बाहिर निर्यात भैसकेपछि सम्बन्धित पार्टीले लिन अस्वीकार गरी वा अन्य कुनै कारणले पुनः पैठारी गरी ल्याएको अवस्थामा सोही मालवस्तु पैठारी भएको ३ महिनाभित्र निकासी गर्ने भएमा यसरी फिर्ता ल्याउँदाका बखत लाग्ने अन्तःशुल्क धरौटीमा राखी त्यस्तो मालवस्तु पुनः निकासी भएपछि धरौटी रकम सम्बन्धित भन्सार कार्यालयले फिर्ता दिनेछ ।

३ख. <u>कर मुक्त पसलको बिक्रीमा अन्तःशुल्क नलाग्ने</u> :

(१) स्वीकृति प्राप्त कर मुक्त पसल (वण्डेड वेयर हाउस र ड्युटी फ्री सप) ले बिक्री गरेको वस्तुमा अन्तःशुल्क लाग्ने छैन ।

(२) उपदफा (१) को प्रयोजनको लागि अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु खरिद गर्दा त्यस्तो वस्तुमा लाग्ने अन्तःशुल्क बापत नगद धरौटी वा बैंक प्रत्याभूति राख्नु पर्नेछ ।

आर्थिक ऐन, २०६४ बाट संशोधित । यसपूर्वको व्यवस्थाः (ख) स्वयं निष्कासन प्रणाली अन्तर्गत बिक्री हुने वस्तु तथा सेवाको उत्पादन वा बिक्री भए पछिको महिनाको ७ गतेभित्र अन्तःशुल्क दाखिला गर्नु पर्नेछ । तर व्यापारिक प्रयोजनका लागि अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु वा सेवाको खरिदमा वा पैठारीमा तिरेको अन्तःशुल्क त्यस्तो बस्तु वा सेवा बिकी गर्दा तिर्नुपर्ने अन्तःशुल्कमा कट्टा गर्न पाइनेछ ।

आर्थिक अध्यादेश, २०६१।४।१ द्वारा संशोधित । आर्थिक अध्यादेश, २०६०।४।१ बाट निम्न व्यवस्था थप गरिएको थियोः

३क. <u>नेपाल अधिराज्य बाहिर निकासी गरेमा अन्तःशुल्क नलाग्नेः</u> (१) प्रतिष्ठानले नेपाल अधिराज्य बाहिर निकासी गरेको वस्तुमा वा स्वीकृति प्राप्त कर मुक्त पसल (वण्डेडवेयर हाउस र ड्युटी फ्री सप) ले बिक्री गरेको वस्तुमा अन्तःशुल्क लाग्ने छैन ।

(२) उपदफा (१) को प्रयोजनको लागि अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु निकासी गर्दा लाग्ने अन्तःशुल्क रकम वापत नगद धरौटी वा बैंक प्रत्याभूति राख्नु पर्नेछ । बैंक प्रत्याभूती वा नगद धरौटीको फुकुवा प्रक्रिया विभागले तोके बमोजिम हुनेछ ।

आर्थिक ऐन, २०६४ द्वारा संशोधित । यसपूर्व यी शब्दका सट्टा"अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु" भन्ने शब्द थिए ।

आर्थिक ऐन, २०६४ द्वारा थप ।

आर्थिक अध्यादेश, २०६१।४।१ द्वारा थप गरिएको र हालसम्म निरन्तरता ।

(३) उपदफा (२) बमोजिमको नगद धरौटी वा बैंक प्रत्याभूतिको फुकुवा वा फिर्ताको प्रक्रिया विभागले तोके बमोजिम हुनेछ ।

३ग. अन्त:शुल्क बुझाउने दायित्व :

यस ऐन बमोजिम अन्त:शुल्क बुझाउने दायित्व देहाय बमोजिमको व्यक्तिमा हुनेछ :–

(क) देशभित्र उत्पादन हुने वस्तु वा सेवाको हकमा उत्पादक,

(ख) पैठारी हुने वस्तुमा सो वस्तु प्राप्त गर्ने विल अफ लेडिङ्गमा उल्लेख भएका व्यक्ति,

(ग) अन्त:शुल्क लाग्ने पदार्थ लिलाम भएकोमा सो लिलाम सकार्ने व्यक्ति,

(घ) अन्त:शुल्क नलाग्ने वस्तु (ड्यूटी फ्रि) पुन:बिक्री वा अन्य प्रयोजनमा प्रयोग भएमा वा अन्त:शुल्क नलाग्ने अवस्थाबाट लाग्ने अवस्थामा परिवर्तन भएमा त्यस्तो वस्तुको स्वामित्व कायम रहने व्यक्ति ।

४. अन्त:शुल्क असूली गर्ने :

(१) यस ऐन बमोजिम लाग्ने अन्त:शुल्क असूल उपर गर्दा देहाय बमोजिमको अवस्थामा असूल उपर गरिनेछ :-

(क) वस्तुको हकमा प्रतिष्ठानको उत्पादन बिक्रीको लागि निष्कासन गर्दाका बखत,

(ख) सेवाको हकमा उपभोक्तालाई बीजक जारी गर्दाको बखत,

(ग) पैठारी गरिने वस्तुको हकमा त्यस्तो वस्तु नेपाल अधिराज्यभित्र भन्सार प्रयोजनको लागि पैठारी हुँदाको बखत ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि कुनै वस्तुको हकमा उत्पादनको अवस्थामा नै अन्त:शुल्क लगाउनुपर्ने भए त्यसको प्रक्रिया तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

(३) स्वीकृति लिई निष्कासन गरेको मदिरा र चुलाईमा जाने पदार्थको अल्कोहलको मात्रा र गुणस्तरको परीक्षण कार्यालयले जुनसुकै बखत गर्न सक्नेछ । अल्कोहलको मात्रा एक प्रतिशतभन्दा बढी भएमा वा गुणस्तरमा उल्लेखनीय रुपबाट फरक परेमा राजस्व चुहावट भएको जति बिगो रकममा पच्चीस प्रतिशत थप गरी असुल गरिनेछ ।

४क. अन्त:शुल्क छुट हुने :

(१) विदेशी नियोग तथा दातृ संस्थाले कुटनैतिक सुविधा वा महसूल सुविधामा पैठारी गरेका सवारी साधन कुनै आयोजनाको स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अनुरुप आयोजनालाई नै हस्तान्तरण गरी सरकारी नम्बर प्लेटमा परिवर्तन गर्दा वा कुनै आयोजनाको नाममा पूर्ण वा आंशिक महसुल सुविधामा (लगत वा बैंङ्क ग्यारेण्टीमा पैठारी भएको बाहेक) पैठारी भएका सवारी साधन आयोजना समाप्ति पछि अर्थ मन्त्रालयको स्वीकृति लिई सरकारी नम्बर प्लेटमा परिवर्तन गरी सरकारी निकायमा हस्तान्तरण गर्दा अन्त:शुल्क लाग्ने छैन ।

(२) कुटनैतिक नियोग, परियोजना र अन्य निकायहरुले (सरकारी एवं गैरसरकारी संघ संस्था) महसुल सुविधामा पैठारी गरेका शुरु उत्पादन वर्षले १५ वर्ष नाघेका पुराना सवारी साधन अर्थ मन्त्रालयको

आर्थिक ऐन, २०६३ द्वारा थप गरिएको र आर्थिक ऐन, २०६४ द्वारा निरन्तरता ।

आर्थिक अध्यादेश, २०५९ द्वारा थप गरिएको । यसमा "परेमा" शब्दको सट्टा "पारेको पाइएमा" शब्दहरु थिए । आर्थिक अध्यादेश, २०६०, ०६१ र त्यसपछि निरन्तरता दिँदा "परेमा" भन्ने शब्द राखिएको ।

आर्थिक ऐन, २०६४ द्वारा थप ।

स्वीकृति लिई पुनः प्रयोग हुन नसक्ने गरी स्क्र्यापमा गरी रजिष्ट्रेशन रद्द गर्न चाहेमा त्यस्तो सवारी साधनमा अन्तःशुल्क लाग्ने छैन ।

(३) निजी प्रयोजनको लागि आंशिक भन्सार महसुल सुविधामा आयात गरिएका सवारी साधनका धनीको मृत्यु भै उक्त सवारी साधनलाई निजको पति वा पत्नीको नाममा नामसारी गर्दा अन्तःशुल्क छुट हुनेछ ।

५. अन्तःशुल्क अधिकृत नियुक्त गर्न वा तोक्न सक्ने :

यस ऐनको प्रयोजनको निमित्त नेपाल सरकारले आवश्यक संख्यामा अन्तःशुल्क अधिकृत नियुक्त गर्न सक्नेछ र नेपाल सरकारले आवश्यक देखेमा नेपाल सरकारको अन्य कुनै अधिकृतलाई पनि अन्तःशुल्क अधिकृतको कार्य गर्ने गरी तोक्न सक्नेछ ।

६. अन्तःशुल्क अधिकृतको अधिकारक्षेत्र :

अन्तःशुल्क अधिकृतको अधिकारक्षेत्र नेपाल सरकारले तोके बमोजिम हुनेछ ।

७. अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु वा सेवाको मूल्य निर्धारण :

(१) मूल्यको आधारमा कुनै वस्तुमा अन्तःशुल्क लाग्ने भएमा उत्पादनतर्फ र पैठारीतर्फ, देहाय बमोजिमको मूल्यलाई आधार मानी अन्तःशुल्क लगाइनेछ :-

(क) उत्पादनतर्फ :

(१) उत्पादकले अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु सेवा बिक्री गर्दा निर्धारण गरेको कारखाना मूल्य, वा

(१क) सेवाको हकमा सेवा बिक्री गर्दाको मूल्य, वा

(२) विभागले उत्पादन लागतको आधारमा तोकी दिएको मूल्य ।

(ख) पैठारी तर्फ :

पैठारी हुने वस्तुको सम्बन्धमा त्यस्तो वस्तुमा भन्सार महसूल लिने प्रयोजनको निमित्त निर्धारण गरिएको मूल्यमा भन्सार महसुल समेत थप गरी कायम हुन आएको मूल्य ।

तर पैठारी हुने वस्तु नेपाल अधिराज्यभित्र पनि उत्पादन हुने रहेछ र विभागले खण्ड (क) को प्रयोजनका लागि सो वस्तुको मूल्य निर्धारण गरेको रहेछ भने सो मूल्य वा यस खण्ड बमोजिमको मूल्यमध्ये जुन बढी हुन्छ सोही मूल्यलाई आधार मानी अन्तःशुल्क असूल गरिनेछ ।

(२) सेवामा बीजक बमोजिम मूल्य निर्धारण गरी अन्तःशुल्क असूलउपर गरिनेछ ।

(३) विभागले अन्तःशुल्क असूल उपर गर्ने प्रयोजनको निमित्त आवश्यकतानुसार पुनः मूल्य निर्धारण वा अतिरिक्त मूल्य निर्धारण गर्न सक्नेछ ।

(४) एनहाइड्रस इथानोल, रेक्टिफाइड स्प्रिट वा इ.एन.ए. उत्पादन गर्ने उद्योगले प्रयोग गर्ने अन्न, मोलासिस वा खुदोबाट प्राप्त हुनु पर्ने इथानोल, स्प्रिट वा इ.एन.ए. को उत्पादन प्रतिलब्धी दरको निर्धारण तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

आर्थिक अध्यादेश, २०६१।४।१ द्वारा संशोधित र हालसम्म निरन्तरता । यसपूर्वको व्यवस्था:

(१) उत्पादकले थोक बिक्रेतालाई अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु बिक्री गरेको समय र स्थानमा लिने मूल्य, वा

आर्थिक ऐन, २०६३ द्वारा थप भएको र आर्थिक ऐन, २०६४ द्वारा निरन्तरता ।

आर्थिक अध्यादेश, २०६०।०४।०१ द्वारा थप र त्यसपछि हालसम्म निरन्तरता ।

आर्थिक अध्यादेश, २०६०।०४।०१ द्वारा थप र त्यसपछि हालसम्म निरन्तरता ।

आर्थिक ऐन, २०६३ द्वारा थप भएको र आर्थिक ऐन, २०६४ द्वारा निरन्तरता ।

(५) उपदफा (४) बमोजिम तोकिएको प्रतिलब्धी दर भन्दा घटी उत्पादन भएको देखिएमा त्यस्तो फरक परिमाणको इथानोल, स्प्रिट वा इ.एन.ए. बाट उच्चतम कोटीको मदिरा उत्पादन भएको मानिनेछ ।]

८. इजाजतपत्र लिनु पर्ने :

(१) यस ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम बमोजिम इजाजतपत्र नलिई कसैले पनि अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु उत्पादन, पैठारी, बिक्री वा संचय गर्न वा अन्तःशुल्क लाग्ने सेवा कसैलाई प्रदान गर्न हुदैन ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको इजाजतपत्र लिन चाहने व्यक्ति, फर्म कम्पनी वा संस्थाले तोकिए बमोजिमको ढाँचामा तोकिएको दस्तूर संलग्न गरी अन्तःशुल्क अधिकृत समक्ष इजाजतपत्रको लागि निवेदन दिनु पर्नेछ ।

[१८]तर परराष्ट्र मन्त्रालयको सिफारिशमा कुटनैतिक सुविधा अन्तर्गत अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तुको पैठारी गर्दा अन्तःशुल्क इजाजत लिनु पर्ने छैन ।

९. इजाजतपत्र सम्बन्धी व्यवस्था :

(१) दफा ८ बमोजिम अन्तःशुल्क अधिकृत समक्ष इजाजतपत्रको लागि निवेदन परेमा त्यस्तो निवेदन उपर आवश्यक जाँचबुझ गरी उपयुक्त देखिएमा तोकिए बमोजिमको ढाँचामा विभागले वा विभागले तोकेको अन्तःशुल्क अधिकृतले इजाजतपत्र दिनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम दिइएको इजाजतपत्रको अवधि र त्यसलाई नवीकरण गर्ने तरिका र नवीकरण दस्तूर तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

१०. इजाजतपत्र रद्द गर्न सक्ने :

दफा ९ को उपदफा (१) बमोजिम दिइएको इजाजतपत्र विभागले देहायको अवस्थामा रद्द गर्न सक्नेछ :-

(क) इजाजतपत्रमा तोकिएको शर्त तथा बन्देज उल्लंघन भएको पाइएमा,

(ख सार्वजनिक हित विपरित हुने देखिएमा ।

११. यथेष्ट आधार देखिएमा तलाशी लिने :

अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु अन्तःशुल्क छली प्रतिष्ठानबाट निष्कासन गरी वा विदेशबाट पैठारी गरी लिई जान लागेको छ भन्ने मनासिब माफिकको शंका लागेमा अन्तःशुल्क अधिकृत वा निजले खटाएको कर्मचारीले जुनसुकै व्यक्ति वा सवारी साधनलाई रोक्का गर्न र अन्तःशुल्क तिरेको प्रमाण माग गर्न सक्नेछ । अन्तःशुल्क महसूल तिरेको प्रमाण पेश गर्न नसकेमा अन्तःशुल्क छलेको मानिनेछ ।

१२. खानतलाशी, कब्जा वा गिरफ्तार गर्न सकिने :

(१) कुनै व्यक्ति, फर्म, कम्पनी वा संस्थाले इजाजतपत्र नलिई अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु वा उत्पादन, पैठारी, बिक्री वा संचय गरी वा अन्तःशुल्क लाग्ने सेवा प्रदान गरी व्यवसाय संचालन गरेमा वा दफा ११ बमोजिम अन्तःशुल्क छलेको भन्ने कुराको जानकारी अन्तःशुल्क अधिकृत वा निजले खटाएका कर्मचारीले पाएमा त्यस्ता अधिकृत वा कर्मचारीले त्यस्तो कार्य भैरहेको प्रतिष्ठान, घर, जग्गा, सवारी साधन वा स्थानको खानतलाशी लिन सक्नेछ ।

आर्थिक ऐन, २०६४ द्वारा थप भएको ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम खानतलाशी लिँदा यस ऐन विपरित अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तुको उत्पादन, बिक्री, पैठारी, संचय वा ओसार पसार गर्ने कार्य वा अन्तःशुल्क लाग्ने सेवा प्रदान गरी व्यवसाय संचालन गर्ने काम गरेको पाइएमा त्यस्तो काममा सरीक भएको व्यक्तिलाई खानतलाशी लिने अधिकृत वा कर्मचारीले पुर्जी दिई गिरफ्तार गरी त्यहाँ प्राप्त वस्तुको मुचुल्का खडा गरी कब्जामा लिनु पर्नेछ ।

(३) यस ऐन अन्तर्गतको कुनै कसूर कुनै प्रतिष्ठान, घर, जग्गा, सवारीसाधन वा स्थानमा भैरहेको छ र तुरुन्तै केही कारवाही नगरेमा अभियुक्त भागी जाने वा कसूरको सबुत प्रमाण गायब हुने सम्भावना देखेमा अन्तःशुल्क अधिकृत वा निजले खटाएको कर्मचारीले सो कुराको पर्चा खडा गरी आँफैले वा आफ्नो मातहतका कर्मचारीद्वारा जुनसुकै बखत देहायका कामहरु गर्न गराउन सक्नेछ :-

(क) त्यस्तो प्रतिष्ठान, घर, जग्गा, सवारी साधन वा स्थानमा प्रवेश गर्न,

(ख) त्यसरी प्रवेश गर्दा बाधा विरोध भएमा त्यस स्थानमा रहेबसेका मानिसलाई त्यहाँबाट हट्न मनासिब माफिकको मौका दिई भ्याल ढोका फोरी प्रवेश गर्न,

(ग) कसूरसित सम्बन्धित अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु र सो बमोजिमको कसूर प्रमाणित गर्न सहायक हुने अन्य वस्तु र कागजात कब्जा गर्न,

(घ) इजाजतपत्र निलम्बन गर्न, र

तर त्यस्तो निलम्बन सात दिन भन्दा बढीको अवधिको लागि गर्न पाइने छैन र त्यसरी निलम्बन गरेको साठी दिन भित्र निर्णय गरी सक्नु पर्नेछ ।

(ङ) कसूर गरेको भनी शंका लागेको व्यक्तिलाई गिरफ्तार गर्न ।

(४) यस दफा बमोजिम कुनै प्रतिष्ठान, घर, जग्गा, सवारी साधन वा स्थानमा प्रवेश गर्दा वा खानतलाशी लिँदा सम्भव भएसम्म सम्बन्धित महानगरपालिका, उपमहानगरपालिका, नगरपालिका वा गाउँ विकास समितिका एक जना सदस्य वा त्यस ठाउँका एकजना स्थानीय व्यक्तिलाई साँक्षी राख्नु पर्नेछ ।

(५) यस ऐन बमोजिम कसैलाई गिरफ्तार गरेकोमा वा कुनै व्यक्ति, प्रतिष्ठान, घर, जग्गा, सवारी साधन वा स्थानको खानतलाशी गरेकोमा वा अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु वा अन्य वस्तु कब्जा गरेकोमा त्यसरी खानतलाशी वा गिरफ्तार गर्ने अन्तःशुल्क अधिकृतले त्यसको प्रतिवेदन विभागको महानिर्देशक समक्ष सो गिरफ्तार, खानतलाशी वा वस्तु कब्जा गरेको मितिले चौबीस घण्टाभित्र छिटो साधनद्वारा पठाउनु पर्नेछ । अन्तःशुल्क अधिकृत बाहेक निजको मातहतका अन्य कर्मचारीले त्यस्तो काम गरेमा निजले त्यसको प्रतिवेदन त्यस्तो काम गरेको मितिले चौबीस घण्टाभित्र अन्तःशुल्क अधिकृत वा विभाग समक्ष पठाउनु पर्नेछ ।

(६) यस ऐन बमोजिम कसूरको तहकिकातको सम्बन्धमा अन्तःशुल्क अधिकृतलाई प्रचलित कानून बमोजिम प्रहरीलाई भए सरहको अधिकार हुनेछ ।

(७) खानतलाशी, गिरफ्तार वा कब्जा गर्ने काममा अन्तःशुल्क अधिकृतले सहयोगको निमित्त स्थानीय प्रशासन वा प्रहरीसँग अनुरोध गरेमा स्थानीय प्रशासन वा प्रहरीले तत्काल सहायता प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

आर्थिक अध्यादेश, २०६२।१०।०१ बाट थप तथा त्यसपछिका आर्थिक ऐनहरुद्वारा निरन्तरता ।

१३. कसूरको सूचना दिनुपर्ने :

(१) कसैले यस ऐन विपरित कुनै काम हुन लागेको, भैरहेको वा भैसकेको कुरा थाहा पाएमा [२२]आन्तरिक राजस्व कार्यालयमा वा नजिकमा [२२]आन्तरिक राजस्व कार्यालय नभए प्रहरी कार्यालय वा अन्य कुनै सरकारी कार्यालयमा सो कुराको सूचना दिनु निजको कर्तव्य हुनेछ । सूचना दिने व्यक्तिले त्यस्तो सूचना लिखित वा मौखिक रुपमा दिन सक्नेछ । त्यसरी सूचना प्राप्त गर्ने कार्यालयले तुरुन्त त्यस्तो सूचना सम्बन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालयमा पठाउनु पर्नेछ ।

(२) सूचना दिने व्यक्तिले आफ्नो नाम गोप्य राख्न चाहेमा सांकेतिक भाषामा आफ्नो परिचय दिन सक्नेछ ।

(३) सूचना दिँदा सूचना दिने व्यक्तिले आँफूले थाहा पाएको स्रोत खुलाउन बाध्य हुने छैन ।

१४. पुरस्कार :

(१) यस ऐन विपरित कुनै काम हुन लागेको, भैरहेको वा भैसकेको कुराको सूचना वा सुराक दिने सरकारी कर्मचारी वा अन्य कुनै व्यक्तिलाई अभियुक्तबाट बरामद भएको अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तुबाट असूल भएको बिगोको देहाय बमोजिम हुने रकम मुद्दाको अन्तिम निर्णय भएपछि सम्बन्धित [२२]आन्तरिक राजस्व कार्यालयबाट पुरस्कार स्वरुप प्रदान गरिनेछ :-

(क) सुराक दिने व्यक्तिलाई बिगोको दस प्रतिशत,

(ख) वस्तु मात्र पक्री पेश गर्ने व्यक्तिलाई बिगोको बीस प्रतिशत,

(ग) दशी तथा मानिस सहित पक्री पेश गर्ने व्यक्तिलाई बिगोको तीस प्रतिशत,

तर सूचना वा सुराक दिने व्यक्ति एकभन्दा बढी भएमा त्यस्ता व्यक्तिहरु बीच पुरस्कारको बाँडफाँड दामासाहीले गरिनेछ ।

(२) कुनै कर्मचारी वा प्रहरीले सुराक पाई बरामद गरेको वस्तु व्यक्ति सहित पक्राउ गरेमा त्यस्तो कर्मचारी वा प्रहरीलाई बिगोको पच्चीस प्रतिशत दिइनेछ ।

तर वस्तु मात्र पक्रिएमा पक्रिएको वस्तुको मूल्यको पच्चीस प्रतिशत मात्र पुरस्कार स्वरुप प्रदान गरिनेछ । त्यसरी पुरस्कार दिँदा एक पटकमा प्रति व्यक्ति पन्ध्र हजार रुपैयाँ भन्दा बढी भएमा सो अंकमा नबढ्ने गरी दिइनेछ ।

१५. सूचना वा मद्दत नदिने व्यक्तिलाई दण्ड सजाँय :

यस ऐन विपरित कार्य हुन लागेको, भैरहेको वा भैसकेको कुरा थाहा पाएपछि सो कुराको सूचना दिनुपर्ने वा [२२]आन्तरिक राजस्व कार्यालयले मागेको बखत मद्दत दिनुपर्ने कर्तव्य भएको कुनै व्यक्तिले जानी जानी त्यस्तो सूचना वा मद्दत नदिएमा निजलाई कसूरको प्रकृति हेरी तीन महिनासम्म कैद वा दश हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना वा दुवै सजाँय हुनेछ ।

१६. दण्ड :

(१) कसैले देहायका कसूर गरेमा त्यस्ता व्यक्तिलाई त्यस्तो कसूरको निमित्त बिगो जफत गरी बिगो बमोजिम जरिवाना वा एक वर्षसम्म कैद वा दुवै सजाँय हुनेछ :–

(क) यस ऐन बमोजिम तिर्नुपर्ने अन्तःशुल्क दबाएमा, छिपाएमा वा छलेमा,

(ख) इजाजतपत्र नलिई अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु उत्पादन वा पैठारी गरेमा,

---

आर्थिक ऐन, २०६४ द्वारा संशोधित । यसपूर्व "अन्तःशुल्क कार्यालय" भन्ने शब्द थिए ।

आर्थिक ऐन, २०६३ द्वारा संशोधित । यसपूर्व निम्नानुसार थियो:

(क) सुराक दिने व्यक्तिलाई बिगोको बीस प्रतिशत,

(ख) दशी तथा मानिस सहित पक्री पेश गर्ने व्यक्तिलाई बिगोको चालिस प्रतिशत,

(ग) वस्तु मात्र पक्री पेश गर्ने व्यक्तिलाई बिगोको पच्चीस प्रतिशत ।

तर सूचना वा सुराक दिने व्यक्ति एकभन्दा बढी भएमा त्यस्ता व्यक्तिहरु बीच पुरस्कारको बाँडफाँड दामासाहीले गरिनेछ ।

(ग) कुनै व्यक्तिले झुट्टा लेखा वा किर्ते कागज तयार गरी यस ऐन विपरित कुनै कसूर गरेमा ।

(२) खण्ड (क), (ख) वा (ग) मा लेखिएको कसूर गर्न प्रयत्न वा दुरुत्साहन गरेमा आधा सजाँय हुनेछ ।

(३) कसूरसँग प्रत्यक्ष वा परोक्ष रुपमा प्रयोग हुन आएको भाँडा वर्तन, वस्तु वा सेवा उत्पादन गर्न प्रयोग गरिएको ज्यावल, मेशीन, उपकरण र सवारी साधन समेत जफत हुनेछ ।

तर त्यस्तो कसूर गर्ने व्यक्तिले भाडाको सवारी साधन प्रयोग गरेको र सवारी धनीको अनुमतिविना सवारी साधन त्यस्तो काममा प्रयोग गरेको भएमा त्यस्तो सवारी साधन जफत नगरी सवारी धनीलाई पच्चीस हजार रुपैया जरिवाना र सवारी चालकलाई कसूरको प्रकृति हेरी तीन महिनासम्म कैद वा पन्ध्रहजार रुपैयाँसम्म जरिवाना वा दुवै सजाँय हुनेछ ।

(४) उपदफा (३) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि भाडाको सवारीमा दर्ता गरी सवारी साधनको मालिकले नै प्रयोग गरेको पाइएमा त्यस्तो सवारी जफत हुनेछ ।

(५) कसैले देहायका कसुर गरेमा त्यस्ता व्यक्तिलाई कसूरको मात्रा हेरी पाँच हजार रुपैयाँ देखि पन्ध्र हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना हुनेछ :-

(क) इजाजतपत्र नलिई अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु बिक्री वा सञ्चय गरेमा,

(ख) इजाजतपत्र नलिई अन्तःशुल्क लाग्ने सेवा प्रदान गरेमा,

(ग) यो ऐन र यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियमको उल्लंघन गरेमा ।

१७. <u>सम्पत्ति रोक्का तथा लिलाम बिक्री गर्ने</u> :

(१) यो ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम बमोजिम अन्तःशुल्क अधिकृतले कुनै व्यक्तिको सम्पत्ति जफत गर्नुपर्ने मनासिब माफिकको कारण पर्न आएमा त्यस्तो सम्पत्ति अन्य कुनै व्यक्तिलाई हक हस्तान्तरण वा स्वामित्व परिवर्तन हुन नसक्ने गरी रोक्का राख्न सक्नेछ ।

(२) यसरी रोक्का रहेको सम्पत्ति सड्ने, बिग्रने, नष्ट हुने वा त्यसको मूल्य घट्ने देखिएमा अन्तःशुल्क अधिकृतले त्यस्तो वस्तु तुरुन्त लिलाम बिक्री गरी आएको रकमको आम्दानी बाँध्नु पर्नेछ । रोक्का रहेको सम्पत्ति पछि सम्बन्धित व्यक्तिले फिर्ता पाउने ठहरिएमा लिलाम बिक्रीबाट प्राप्त भएको रकम मात्र निजलाई फिर्ता दिइनेछ । सम्बन्धित व्यक्तिले वस्तु नै फिर्ता पाउँ भनी दावी गर्न पाउने छैन ।

१७क. किस्ताबन्दीमा तिर्ने व्यवस्था :

कुनै करदाताले वक्यौता अन्तःशुल्क किस्ताबन्दीमा बुझाउन पाऊँ भनी लिखित अनुरोध गरेमा एक वर्षको लागि किस्ताबन्दीमा बुझाउने गरी अनुमति प्रदान गर्न सकिनेछ ।

१८. <u>अदालतलाई भए सरहको अधिकार हुने</u> :

(१) यस ऐनको प्रयोजनको लागि अन्तःशुल्क अधिकृतलाई सम्बन्धित व्यक्तिलाई झिकाउने, बयान गराउने, प्रमाण बुझ्ने र लिखतहरु पेश गर्न लगाउने, थुनामा राख्ने वा जमानीमा छोड्ने सम्बन्धमा प्रचलित कानून बमोजिम अदालतलाई भए सरहको अधिकार हुनेछ ।

(२) यस ऐन बमोजिम कारवाही गर्दा अन्तःशुल्क अधिकृतले संक्षिप्त कार्यविधि ऐन, २०२८ बमोजिमको कार्यविधि अपनाउनु पर्नेछ ।

आर्थिक अध्यादेश, २०६०।०४।०१ द्वारा संशोधित र हालसम्म निरन्तरता । यसपूर्व निम्न वाक्यांश थियो: " (ख) दफा ८ को उल्लङ्घन गरेमा, इजाजत पत्र नलिई अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु उत्पादन वा पैठारी गरेमा,"

आर्थिक अध्यादेश, २०६०।०४।०१ द्वारा थप एवं तत्पश्चात निरन्तरता ।

आर्थिक ऐन, २०६३ द्वारा थप तत्पश्चात निरन्तरता ।

१९. पुनरावेदन :

(१) यस ऐन बमोजिम अन्तःशुल्क अधिकृतले गरेको निर्णय उपर पैंतीस दिनभित्र राजस्व न्यायाधिकरणमा पुनरावेदन लाग्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम पुनरावेदन दिने व्यक्तिले पुनरावेदन दिएको पन्ध्र दिन भित्र पुनरावेदनको सूचनाको एक प्रति विभागमा दर्ता गराउनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम पुनरावेदन दिएको कारणबाट दफा १६ को उपदफा (१) मा उल्लेखित निर्णयको कार्यान्वयनमा असर परेको मानिने छैन ।

२०. अधिकार प्रत्यायोजन नहुने :

दफा १५ र १६ बमोजिम अन्तःशुल्क अधिकृतलाई प्राप्त अधिकार प्रत्यायोजन हुन सक्ने छैन ।

२१. जफत गर्ने कारवाही स्थगित रहने अवस्था :

यो ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत बनेका नियमहरु बमोजिम अन्तःशुल्क अधिकृतबाट कुनै व्यक्तिको सम्पत्ति जफत गर्ने गरी निर्णय भै सो निर्णय उपर पुनरावेदन परेकोमा पुनरावेदन हेर्ने अधिकारीले पुनरावेदनको कारवाही किनारा नगरेसम्म सो सम्पत्ति जफत गर्ने कारवाही स्थगित राख्ने आदेश अन्तःशुल्क अधिकृतलाई दिन सक्नेछ ।

तर दफा १७ को उपदफा (२) को अवस्थामा यो दफाको व्यवस्था लागू हुने छैन ।

२२. बाँकी रकम सरकारी बाँकी सरह असूल गर्ने :

यो ऐन र यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम बमोजिम कुनै व्यक्तिले नेपाल सरकारलाई तिर्नु बुझाउनु पर्ने रकम नतिरी नबुझाई बाँकी रहेकोमा त्यस्तो रकम निजबाट अन्तःशुल्क अधिकृतले सरकारी बाँकी सरह असूलउपर गर्नेछ ।

२३. पुनरावलोकन सम्वन्धी व्यवस्था :

(१) अन्तःशुल्क अधिकृतले अन्तःशुल्कको असुली गर्दा यस ऐन बमोजिमका कुराहरु पालन नगरी वा अनियमित गरी वा लापरवाही गरी अन्तःशुल्कको दायित्व व्हन गएको छ भन्ने करदाताको निवेदन अन्तःशुल्क लगाउने आदेश प्राप्त भएको मितिले पैंतीस दिनभित्र परेमा महानिर्देशकले छानविन गरी उपयुक्त देखेमा त्यस्तो आदेश रद्द गरी पुनः अन्तःशुल्क असुल गर्न आदेश दिन सक्नेछ ।

(१क) उपदफा (१) बमोजिम निवेदन दिंदा अन्तःशुल्क तथा जरिवाना रकम असुल गर्न आदेश भएकोमा आदेश भएको मध्ये अविवादित अन्तःशुल्क तथा जरिवाना रकम पूरै दाखिला गरी विवादित अन्तःशुल्क तथा जरिवाना रकमको एक तिहाईले हुने रकम नगद धरौटी राख्नुपर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम परेको निवेदन उपर आवश्यक जाँचबुझ गरी महानिर्देशकले नब्बे दिन भित्र निर्णय दिइसक्नु पर्नेछ ।

आर्थिक ऐन, २०६३ द्वारा संशोधित र आर्थिक ऐन, २०६४ द्वारा निरन्तरता । मूल ऐनको यो दफा आर्थिक अध्यादेश, २०६०।१०।०१ ले खारेज गरेको थियो । खारेज हुँदा निम्न व्यवस्था मात्र थियो:

१९. पुनरावेदन : (१) यस ऐन बमोजिम अन्तशुल्क अधिकृतले गरेको निर्णय उपर पैंतीस दिनभित्र राजस्व न्यायाधिकरणमा पुनरावेदन लाग्नेछ ।

आर्थिक ऐन, २०६४ द्वारा थप । आर्थिक अध्यादेश, २०६०।०४।०१ द्वारा थप र २०६१।४।१ बाट झिकिएको र झिकिएको व्यवस्थालाई आर्थिक ऐन, २०६४ सम्म निरन्तरता दिइएको । झिकिएको व्यवस्था निम्नानुसार थियो : उपदफा (१) बमोजिम निवेदन दिँदा अन्तःशुल्क निर्धारण भएकोमा निर्धारित अन्तःशुल्क रकम र जरिवाना भएकोमा जरिवानाको रकम र दुवै भएकोमा दुवै रकम धरौटी राख्नुपर्नेछ ।

(३) महानिर्देशकले गरेको निर्णय उपर चित्त नबुझेमा सो निर्णयको सूचना पाएको मितिले पैंतीस दिनभित्र सम्बन्धित व्यक्तिले राजस्व न्यायाधिकरण समक्ष पुनरावेदन दिन सक्नेछ ।

तर दफा १९ बमोजिम पुनरावेदन दिएकोमा यस दफा बमोजिम पुनरावलोकनको लागि निवेदन गर्न पाउने छैन ।

२३क. राजा तथा राजपरिवारका सदस्यहरुबाट अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु तथा सेवाको खरीद बिक्री कार्य भएमा यस ऐन बमोजिम अन्तःशुल्क लाग्ने छ ।

२४. कर सम्बन्धी व्यवस्था यसै ऐन बमोजिम हुने :

प्रचलित कानूनमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि सालबसाली लागू हुने आर्थिक ऐनले यस ऐनमा संशोधन गरी कर लगाउने, निर्धारण गर्ने, बढाउने, घटाउने, छुट दिने वा मिन्हा दिने सम्बन्धी व्यवस्था गरेकोमा बाहेक अन्य कुनै पनि ऐनले यस ऐन बमोजिमका करका व्यवस्थाहरुमा कुनै पनि संशोधन, परिवर्तन वा कर सम्बन्धी अन्य व्यवस्थाहरु गर्न सक्ने छैन ।

२५. नियम बनाउने अधिकार :

यस ऐनको उद्देश्य कार्यान्वयन गर्न नेपाल सरकारले आवश्यक नियमहरु बनाउन सक्नेछ ।

२५क. निर्देशिका बनाई जारी गर्न सक्ने :

यो ऐन र यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियमको अधीनमा रही विभागले आवश्यक निर्देशिका बनाई जारी गर्न सक्नेछ ।

२६. खारेजी र बचाउ :

(१) अन्तःशुल्क ऐन, २०१५ खारेज गरिएको छ ।

(२) अन्तःशुल्क ऐन, २०१५ अन्तर्गत भए गरेका सम्पूर्ण काम कारवाहीहरु यसै ऐन बमोजिम भए गरेको मानिनेछन् ।

आर्थिक अध्यादेश, २०६०।०४।०१ द्वारा यो वाक्य झिकिएको थियो तर आर्थिक अध्यादेश, २०६१।१०।०१ द्वारा कायम भै तत्पश्चात निरन्तरता पाएको ।

आर्थिक ऐन, २०६४ द्वारा संशोधित । आर्थिक ऐन, २०६३ द्वारा थप गरिएको यस व्यवस्थामा निम्न व्यवस्था थियो: "श्री ५, श्री ५ बडामहारानी, श्री ५ युवराजाधिराज तथा राजपरिवारका सदस्यहरुबाट अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु तथा सेवाको खरिद बिक्री कार्य भएमा यस ऐन बमोजिम अन्तःशुल्क लाग्नेछ ।"

आर्थिक अध्यादेश, २०५९(श्रावण) द्वारा थप भै हालसम्म निरन्तरता ।

अन्तःशुल्क ऐन, २०५८ मा देहायको अनुसूची थपिएको छः-

आर्थिक ऐन, २०६४

अनुसूची

(दफा ३ सँग सम्बन्धित)

अन्तःशुल्क दरबन्दी

क्र.सं.	वस्तु वा सेवाको विवरण	शीर्षक/उपशीर्षक नं.	इकाई	अन्तःशुल्क दर
१	खुदो (मोलासेस)	१७०३.१०.०० र १७०३.९०.००	प्रति क्वीन्टल	रु. ३५।-
२	सख्खर (गुड), कालो सख्खर, खाडसारीबाट निस्कने रसकट (पैठारीमा मात्र)	१७०१.११.९०	प्रति क्वीन्टल	रु. ६५।-
३	प्लाष्टिकका प्याक गर्ने सामान	३९२३.१०.९०	मोल प्रतिशत	५ प्रतिशत
४	प्लाष्टिकका प्याक गर्ने सामान	३९२३.२१.००	मोल प्रतिशत	५ प्रतिशत
५	प्लाष्टिकका प्याक गर्ने सामान	३९२३.२९.००	मोल प्रतिशत	५ प्रतिशत
६	प्लाष्टिकका प्याक गर्ने सामान	३९२३.९०.००	मोल प्रतिशत	५ प्रतिशत
७	प्लाष्टिकका अन्य सामान	३९२६.९०.९०	मोल प्रतिशत	५ प्रतिशत
८	तयारी फलफूलको रसः–			
	(क) सुन्तलाको रस (अरेन्ज जुस)	२००९.१९.००, २००९.११.०० र २००९.१२.००	प्रति लिटर	रु.२।–
	(ख) अंगुरको रस (ग्रेपफ्रुट जुस)	२००९.२९.०० र २००९.२१.००	प्रति लिटर	रु.२।–
	(ग) अन्य कुनै जंवीर जाती (सिटरस)को एक फलको रस	२००९.३९.०० र २००९.३१.००	प्रति लिटर	रु.२।–
	(घ) भुईंकटरको रस (पाइनेपल जुस)	२००९.४९.०० र २००९.४१.००	प्रति लिटर	रु.२।–
	(ङ)गोलभेडाको रस (टमाटो जुस) अंगुरको रस (ग्रैप जुस) अंगुरको काँचो रस (ग्रैप मस्ट) समेत	२००९.६९.००, २००९.५०.०० र २००९.६१.००	प्रति लिटर	रु.२।–
	(च) स्याउको रस (एपल जुस)	२००९.७९.०० र २००९.७१.००	प्रति लिटर	रु.२।–
	(छ) अन्य कुनै एउटै फलफुल वा वनस्पतिको रस	२००९.८०.००	प्रति लिटर	रु.२।–
	(ज) रसको मिश्रण	२००९.९०.००	प्रति लिटर	रु.२।–
९	चूना मिश्रण भएको निकोटिनयुक्त वा निकोटिनरहित पान मसलाहरु र यस्तै अन्य पदार्थहरु	२१०६.९०.२०	प्रति किलो	रु.२००।-
१०	कत्था	१४०४.९०.००	प्रति किलो	रु.१००।–
११	पेय पदार्थ			
	(क) अल्कोहल रहित सबै किसिमको पेय पदार्थहरु	२२०२.९०.००	प्रति लिटर	रु.२।–

	(ख) शुन्य दशमलब पाँच प्रतिशत भन्दा कम अल्कोहल मिश्रित हल्का पेय पदार्थ	२२०२.९०.००	प्रति लिटर	रु.४।-
	(ग) ०.५ प्रतिशत देखी १ प्रतिशतसम्म अल्कोहल मिश्रित हल्का पेय पदार्थ		प्रति लिटर	रु.६।-
१२	वियर	२२०३.००.००	प्रति लिटर	रु.५०।-
१३	कण्ट्री वियर (छ्याङ्)	२२०६.००.१०	प्रति लिटर	रु.१५।-
१४	स्वदेशमा निर्मित वाईन (चुत्रो, स्याउ र ऐसेलुबाट, निर्मित १२ प्रतिशतसम्म अल्कोहलको मात्रा भएको) वा स्वदेशी साईडर	२२०४.२९.००	प्रति लिटर	रु.४५।-
१५	१२ प्रतिशतसम्म अल्कोहल भएका वाइन र वियर बाहेकका अन्य पेय पदार्थहरु (पैठारीमा)		प्रति लिटर	रु.१२५।-
१६	१२ प्रतिशतसम्म अल्कोहल भएका वाइन (पैठारीमा)	२२०४.१०.००, २२०५.९०.००, २२०४.२१.००, २२०४.२९.००, २२०४.३०.०० र २२०५.१०.००	प्रति लिटर	रु.१४०।-
१७	१२-१७ प्रतिशतसम्म अल्कोहलको मात्रा भएको वाइन	२२०४.१०.०० , २२०५.९०.०० , २२०४.२१.०० , २२०४.२९.०० , २२०४.३०.०० र २२०५.१०.००	प्रति लिटर	रु.१४०।-
१८	१७ प्रतिशतभन्दा बढी अल्कोहल भएको वाइन, जडिबुटी मिश्रित मदिरा, कक्टेल् (अल्कोहलिक/ अल्कोहलिक / नन्अल्कोहलिक मिश्रण) तथा अन्य फर्मेण्टेड मदिराहरु	२२०४.१०.०० , २२०५.९०.०० , २२०४.२१.०० , २२०४.२९.०० , २२०४.३०.०० , २२०५.१०.०० र	प्रति लिटर	रु. १४५।-

		२२०६.००.९०		
१९	सेम्पेन, सेरी, मिड, पेरी, साइडर	२२०६.००.९० र २२०४.१०.००	प्रति लिटर	रु. १४५।-
२०	डिनेचर्ड स्प्रिट (८० देखि ९९ प्रतिशतसम्म अल्कोहल भएको)	२२०७.२०.००	प्रति लिटर	रु. ३०।-
२१	थिनर, सल्भेण्ट	३८१४.००.००	प्रति लिटर	रु. २०।-
२२	एनहाइड्रस इथानोल (९९ प्रतिशत भन्दा बढी अल्कोहल भएको)	२२०७.१०.००	प्रति लिटर	रु. ६।-
२३	आयतनमा ५७.३८ प्रतिशतदेखि ८० प्रतिशतसम्म अल्कोहल भएको मदिराको कच्चा पदार्थको रुपमा प्रयोग हुने सबै प्रकारका मादक द्रवहरु			
	(क) वाइन तथा ब्राण्डीको कच्चा पदार्थ	२२०८.२०.१०	प्रति लिटर	रु. १००।-
	(ख) ह्विस्कीको कच्चा पदार्थ	२२०८.३०.१०	प्रति लिटर	रु. १००।-
	(ग) रम एण्ड टाफीयाको कच्चा पदार्थ	२२०८.४०.१०	प्रति लिटर	रु. १००।-
	(घ) जीन र जेनेभाको कच्चा पदार्थ	२२०८.५०.१०	प्रति लिटर	रु. १००।-
	(ङ) भोड्काको कच्चा पदार्थ	२२०८.६०.१०	प्रति लिटर	रु. १००।-
	(च) लिकर्स र कर्डियल्सको कच्चा पदार्थ	२२०८.७०.१०	प्रति लिटर	रु. १००।-
	(छ) अन्य मदिराको कच्चा पदार्थ (स्प्रिट समेत)	२२०८.९०.१०	प्रति लिटर	रु. १००।-
२४	आयतनमा ८० प्रतिशतभन्दा बढी अल्कोहल भएका मदिराको कच्चा पदार्थको रुपमा प्रयोग हुने रेक्टिफाइड स्प्रिट	२२०७.१०.००	प्रति लिटर	रु. ३०।-
२५	ई.एन.ए	२२०७.१०.००	प्रति लिटर	रु. ४०।-
२६	तयारी मदिरा			
	(क) वाइन तथा ब्राण्डी			
	(१) २५ यू.पी. शक्तिको (४३.०५ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको)	२२०८.२०.९०	प्रति लिटर प्रति एल.पि.लिटर	रु.२७०।- रु.३६०।-
	(२) ३० यू.पी. शक्तिको (४०.१८ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको)	२२०८.२०.९०	प्रति लिटर प्रति एल.पि.लिटर	रु.२५२।- रु.३६०।-
	(ख) ह्वीस्की			
	(१) २५ यू.पी. शक्तिको (४३.०५ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको)	२२०८.३०.९०	प्रति लिटर प्रति एल.पि.लिटर	रु.२७०।- रु.३६०।-
	(२) ३० यू.पी. शक्तिको (४०.१८ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको)	२२०८.३०.९०	प्रति लिटर प्रति एल.पि.लिटर	रु.२५२।- रु.३६०।-
	(ग) रम एण्ड टाफिया			
	(१) २५ यू.पी. शक्तिको (४३.०५ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको)	२२०८.४०.९०	प्रति लिटर प्रति एल.पि.लिटर	रु.२७०।- रु.३६०।-
	(२) ३० यू.पी. शक्तिको (४०.१८ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको)	२२०८.४०.९०	प्रति लिटर प्रति एल.पि.लिटर	रु.२५२।- रु.३६०।-
	(घ) जीन र जेनेभा			
	(१) २५ यू.पी. शक्तिको (४३.०५ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको)	२२०८.५०.९०	प्रति लिटर प्रति एल.पि.लिटर	रु.२७०।- रु.३६०।-
	(२) ३० यू.पी. शक्तिको (४०.१८ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको)	२२०८.५०.९०	प्रति लिटर प्रति एल.पि.लिटर	रु.२५२।- रु.३६०।-
	(ङ) भोड्का			

	(१) २५ यू.पी. शक्तिको (४३.०५ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको)	२२०८.६०.९०	प्रति लिटर प्रति एल.पि.लिटर	रु.२७०।- रु.३६०।-
	(२) ३० यू.पी. शक्तिको (४०.१८ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको)	२२०८.६०.९०	प्रति लिटर प्रति एल.पि.लिटर	रु.२५२।- रु.३६०।-
	(च) लिकर्स र कर्डियल्स			
	(१) २५ यू.पी. शक्तिको (४३.०५ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको)	२२०८.७०.९०	प्रति लिटर प्रति एल.पि.लिटर	रु.२७०।- रु.३६०।-
	(२) ३० यू.पी. शक्तिको (४०.१८ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको)	२२०८.७०.९०	प्रति लिटर प्रति एल.पि.लिटर	रु.२५२।- रु.३६०।-
	(छ) अन्य तयारी मदिरा			
	(१) १५ यू.पी. शक्तिको (४८.७८ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको)	२२०८.९०.९०	प्रति लिटर प्रति एल.पि.लिटर	रु.३६१।२५ रु.४२५।-
	(२) २५ यू.पी. शक्तिको (४३.०५ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको)	२२०८.९०.९०	प्रति लिटर प्रति एल.पि.लिटर	रु.२७०।- रु.३६०।-
	(३) ३० यू.पी. शक्तिको (४०.१८ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको)	२२०८.९०.९०	प्रति लिटर प्रति एल.पि.लिटर	रु.२५२।- रु.३६०।-
	(४) ४० यू.पी. (३४.४४ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको)	२२०८.९०.९०	प्रति लिटर प्रति एल.पि.लिटर	रु.१२६।- रु.२१०।-
	(५) ५० यू.पी. (२८.७० प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको)	२२०८.९०.९०	प्रति लिटर प्रति एल.पि.लिटर	रु.४७।५० रु.९५।-
	(६) ७० यू.पी. (१७.२२ प्रतिशत अल्कोहलको मात्रा भएको)	२२०८.९०.९०	प्रति लिटर प्रति एल.पि.लिटर	रु.७८० रु.२६।-
	तर आयातित मदिराको हकमा माथि उल्लेखित दरबन्दीमा तोकिएको अल्कोहलको मात्रामा एक प्रतिशतसम्म फरक भएमा सोही दरबन्दी लाग्नेछ र एक प्रतिशतभन्दा बढी फरक भएमा नजिकको उच्चदरको दरबन्दी अनुसार अन्तःशुल्क लगाई असूल उपर गरिनेछ।			
२७	चुना मिलाई खाने प्याकिङ्ग गरिएको कोरा सूर्ती	२४०३.९१.००	प्रति कि.ग्राम	रु.१३०।-
२८	सूर्तीबाट तयार भएको सबै प्रकारको जर्दा र खैनी	२४०३.९१.००	प्रति कि.ग्राम	रु.२००।-
२९	नस तथा सूर्तीको धूलो मिसिएको दाँत माझ्ने वस्तु	२४०३.९९.००	प्रति कि.ग्राम	रु.१९०।-
३०	तयारी विडी	२४०३.१०.९०	प्रति एम	रु.५०।-
३१	पाइप सूर्ती	२४०३.१०.१०	प्रति कि.ग्राम	रु.५२५।-
३२	सबै प्रकारको सिगार	२४०२.१०.०० र २४०२.९०.००	प्रति खिल्ली	रु.३।-
३३	फलामे डण्डी	७२१३ र ७२१४ (उप शीर्षक ७२१४.९९.१० बाहेक)	प्रति मे.टन	रु.१०००।-
३४	मार्वल	२५१६.९०.००, २५१६.२०.००, २५१५.१२.००, २५१५.२०.००,	मोल प्रतिशत	५ प्रतिशत

		२५१६.१२.०० र ६८०२.२१.०० देखि ६८०२.९९.०० सम्म		
३५	ग्लेज टायलहरु	६९०८	मोल प्रतिशत	५ प्रतिशत
३६	चाउचाउ (नुडल्स) र तिनका टुक्राटाक्री, म्याकारोनी र पास्ता	१९०२	प्रति के.जि.	रु.७।५०
३७	मासु, माछाका तयारी परिकारहरु (टिनप्याक)	भाग १६	मोल प्रतिशत	५ प्रतिशत
३८	कुकुर, बिरालोको खाना	२३०९.१०.००	मोल प्रतिशत	५ प्रतिशत
३९	चुरोट (सूर्तीबाट तयार भएको सबै प्रकारको चुरोट)			
	(१) ७० मि.मि. सम्मको लम्बाईमा			
	(क) फिल्टर नभएको	२४०२.२०.००	प्रति एम	रु.१७५।-
	(ख) फिल्टर भएको	२४०२.२०.००	प्रति एम	रु.३६०।-
	(२) ७० भन्दा बढी ७५ मि.मि. सम्मको लम्बाईमा (फिल्टर भएको)	२४०२.२०.००	प्रति एम	रु.४६०।-
	(३) ७५ भन्दा बढी ८५ मि.मि. सम्मको लम्बाईमा (फिल्टर भएको)	२४०२.२०.००	प्रति एम	रु.६००।-
	(४) ८५ मि.मि. भन्दा बढी लम्बाईमा (फिल्टर भएको)	२४०२.२०.००	प्रति एम	रु.७९५।-
४०	सिमेण्ट			
	(क) पोर्टल्याण्ड सिमेण्ट सेतो (रंगीन वा रंगविहीन)	२५२३.२१.००	प्रति मे.टन	रु.१५०।-
	(ख) पोर्टल्याण्ड सिमेण्ट (खैरो)	२५२३.२९.००	प्रति मे.टन	रु.१५०।-
	(ग) अलुमिनियम सिमेण्ट	२५२३.३०.००	प्रति मे.टन	रु.१५०।-
	(घ) अन्य हाइड्रोलिक सिमेण्ट	२५२३.९०.००	प्रति मे.टन	रु.१५०।-
४१	सबै प्रकारका पेन्ट्स	३२०८, ३२०९, ३२१०	मोल प्रतिशत	५ प्रतिशत
४२	(क) सबै प्रकारका (सेरामिक) ईटाहरु (आन्तरिक उत्पादन वाहेक)	६९०४.१०.००	प्रति हजार	रु.५२५।-
४३	रंगीन टेलिभिजन	८५२८.७२.००	मोल प्रतिशत	५ प्रतिशत
४४	रंगीन टेलिभिजनका पार्टपूर्जाहरु मात्र	८५२९.९०.१०	मोल प्रतिशत	५ प्रतिशत
४५	रंगीन टेलिभिजनका पिक्चर ट्यूबहरु	८५४०.११.००	मोल प्रतिशत	५ प्रतिशत
४६	सवारी साधनहरु:			
	(क) कार, जीप र भ्यानहरु (भन्सार शीर्षक ८७०२ र ८७०३) र तिनका चेसिस (भन्सार शीर्षक ८७०६)		मोल प्रतिशत	३५ प्रतिशत
	(ख) माइक्रोबसहरु (११ देखि १४ सिटसम्म भएको (भन्सार शीर्षक ८७०२) र तिनका चेसिस (भन्सार शीर्षक ८७०६)		मोल प्रतिशत	३५ प्रतिशत
	(ग) डबल क्याव पिकअप (भन्सार शीर्षक ८७०४) र तिनका चेसिस (भन्सार शीर्षक ८७०६)		मोल प्रतिशत	३५ प्रतिशत
	(घ) तीन पांग्रे गाडीहरु (अटोरिक्सा) (भन्सार शीर्षक ८७०३) र तिनका चेसिस (भन्सार शीर्षक ८७०६)		मोल प्रतिशत	३५ प्रतिशत

	(ङ) सिँगल क्याव पिकअप (भन्सार शीर्षक ८७०४) र तिनका चेसिस (भन्सार शीर्षक ८७०६)		मोल प्रतिशत	२० प्रतिशत
	(च) डेलिभरी भ्यान (भन्सार शीर्षक ८७०४) र तिनका चेसिस (भन्सार शीर्षक ८७०६)		मोल प्रतिशत	२० प्रतिशत
	(छ) मिनिबसहरु (१५ देखि २५ सिटसम्म भएको) (भन्सार उपशीर्षक ८७०२.१०.२०)		मोल प्रतिशत	१५ प्रतिशत
	(ज) मिनिबसहरु (१५ देखि २५ सिटसम्म भएको) (भन्सार उपशीर्षक ८७०२.९०.२०)		मोल प्रतिशत	१० प्रतिशत
	(झ) भन्सार शीर्षक ८७०२ मा पर्ने (१५ देखि २५ सिटसम्म भएको मिनिबसका चेसिस (भन्सार शीर्षक ८७०६)		मोल प्रतिशत	१० प्रतिशत
	(ञ) मोटरसाइकल (भन्सार शीर्षक ८७११)		मोल प्रतिशत	१० प्रतिशत

(१) अन्तःशुल्क दरबन्दीमा माथि जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि एम्बुलेन्स, शव वाहन र ब्याट्रीबाट चल्ने टेम्पोको चेसिसमा अन्तःशुल्क लाग्ने छैन ।

(२) अन्तःशुल्क लाग्न सक्ने वस्तुहरुको व्याख्या तथा हार्मोनाइज्ड कोड तोक्ने काम आवश्यकता अनुसार भन्सार विभागसँग परामर्श लिई विभागले गर्न सक्नेछ ।

(३) सवारी साधनको पैठारीमा तिरेको अन्तःशुल्क रकम उक्त सवारी साधन बिक्री गर्दा तिर्नुपर्ने अन्तःशुल्कमा कट्टा गर्न दिइनेछ ।

(४) उद्योगले पैठारी गर्ने शीर्षक ७२१३ को उपशीर्षक ७२१३.९१.१० को M.S. Wire Rod in Coil कच्चा पदार्थमा उद्योग विभागको सिफारिशमा अन्तःशुल्क छुट दिइनेछ ।

(५) अन्तःशुल्क दरबन्दी प्रयोजनको लागि निर्धारित आठ अंकको उपशीर्षकलाई तथ्याङ्क प्रयोजनको लागि महानिर्देशकले अंक थप गर्न सक्नेछ ।

(६) मार्वलको स्थानीय उत्पादनमा अन्तःशुल्क लाग्ने छैन ।

अन्तःशुल्क नियमावली, २०५९

राजपत्रमा प्रकाशित मितिः २०५९।०३।२४
पहिलो संशोधन, २०५९।०९।२२
दोश्रो सशोधन, २०६०।०४।०१
तेस्रो संसोधन, २०६१।०४।०१
चौथो संसोधन, २०६२ श्रावण १
पाचौ संसोधन, २०६२ माघ १
छैटौं संशोधन, २०६३ आषाढ २८
सातौं संशोधन, २०६४ आषाढ २८
आठौं संशोधन, २०६४ आश्विन ३

अन्तःशुल्क ऐन, २०५८ को दफा २५ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल सरकारले देहायका नियमहरु बनाएको छ ।

परिच्छेद-१

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :

(१) यी नियमहरुको नाम "अन्तःशुल्क नियमावली, २०५९" रहेको छ ।

(२) यो नियमावली तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा :

विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस नियमावलीमा,-

(क) "ऐन" भन्नाले अन्तःशुल्क ऐन, २०५८ सम्झनु पर्छ ।

(ख) "इजाजतपत्रवाला" भन्नाले अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु उत्पादन, पैठारी, बिक्री वा सञ्चय गर्न वा अन्तःशुल्क लाग्ने सेवा प्रदानका लागि नियम ४ बमोजिम इजाजतपत्र प्राप्त गरेको व्यक्ति, फर्म, कम्पनी वा संस्था सम्झनु पर्छ ।

(ग) "गोदाम" भन्नाले अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु अन्तःशुल्क नतिरी संचय गरेको स्थान सम्झनु पर्छ ।

(घ) "कार्यालय" भन्नाले विभाग अन्तर्गत स्थापना भएको कार्यालय सम्झनु पर्छ र सो शब्दले अन्तःशुल्क असुल उपर गर्ने प्रयोजनको लागि नेपाल सरकारले तोकेको कार्यालय समेतलाई जनाउँछ ।

परिच्छेद-२

इजाजतपत्र सम्बन्धी व्यवस्था

३. इजाजतपत्रको लागि निवेदन दिनु पर्ने :

कुनै व्यक्ति, फर्म, कम्पनी वा संस्थाले अनुसूची-२ मा उल्लेख भएका अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु उत्पादन, पैठारी, बिक्री वा संचय गर्न वा अन्तःशुल्क लाग्ने सेवा कसैलाई प्रदान गर्न चाहेमा सोही अनुसूचीमा

दोश्रो संशोधनद्वारा संशोधित । यसपूर्व निम्न व्यवस्था थियो:

कुनै व्यक्ति, फर्म, कम्पनी वा संस्थाले अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु उत्पादन, पैठारी, बिक्री वा संचय गर्न वा अन्तःशुल्क लाग्ने सेवा कसैलाई प्रदान गर्न चाहेमा सोही अनुसूची-२ बमोजिमको इजाजतपत्र दस्तूर समेत संलग्न गरी विभागले तोकेको अन्तःशुल्क अधिकृत समक्ष अनुसूची-१ बमोजिमको ढाँचामा निवेदन दिनु पर्नेछ ।

तोकिएको इजाजतपत्र दस्तूर समेत संलग्न गरी अन्तःशुल्क अधिकृत समक्ष अनुसूची-१ बमोजिमको ढाँचामा निवेदन दिनु पर्नेछ ।

४. इजाजतपत्र दिनु पर्ने :

नियम ३ बमोजिम कुनै व्यक्ति, फर्म, कम्पनी वा संस्थाको निवेदन पर्न आएमा विभागले तोकेको अन्तःशुल्क अधिकृतले निवेदनमा उल्लिखित व्यहोरा जाँचबुझ गरी अनुसूची-३ बमोजिमको ढाँचामा शर्त तथा बन्देजहरु समेत तोकी त्यस्तो व्यक्ति, फर्म, कम्पनी वा संस्थालाई अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु उत्पादन, पैठारी, बिक्री वा संचय गर्न वा अन्तःशुल्क लाग्ने सेवा प्रदान गर्न इजाजतपत्र दिन सक्नेछ ।

५. इजाजतपत्रको अवधि तथा नवीकरण :

(१) नियम ४ बमोजिम दिइएको इजाजतपत्र एक आर्थिक वर्षको लागि कायम रहनेछ ।

(२) इजाजतपत्र नवीकरण गराउन चाहने इजाजतपत्रवालाले उपनियम (१) बमोजिमको अवधि समाप्त हुनु अगावै अनुसूची-२ बमोजिम नवीकरण दस्तूर विभागले तोकेको अन्तःशुल्क अधिकृत समक्ष बुझाई एक आर्थिक वर्षको लागि इजाजतपत्र नवीकरण गराउन सक्नेछ ।

तर यो नियम प्रारम्भ हुँदाका बखत नवीकरण गराउन पर्ने इजाजतपत्रवालाले यो नियम प्रारम्भ भएको मितिले पैतालिस दिनभित्र नवीकरण गराउनु पर्नेछ ।

(३) उपनियम (२) बमोजिमको अवधिभित्र इजाजतपत्र नवीकरण गराउन नसक्ने इजाजतपत्रवालाले त्यस्तो अवधि नाघेको पहिलो तीन महिनाभित्र नवीकरण गराउनेले पच्चीस प्रतिशत, त्यसपछिको तीन महिनाभित्र नवीकरण गराउनेले पचास प्रतिशत, त्यसपछिको तीन महिनाभित्र नवीकरण गराउनेले पचहत्तर प्रतिशत र त्यसपछिको तीन महिनाको अवधिको लागि शत प्रतिशत जरिवाना बुझाउनु पर्नेछ ।

(४) उपनियम (३) बमोजिमको अवधिभित्र पनि नवीकरण नगराउने इजाजतपत्रवालाको इजाजतपत्र स्वतः रद्द हुनेछ ।

छैठौं संशोधनद्वारा संशोधित । यसपूर्व निम्न व्यवस्था थियो:

(क) ऐन जारी हुँदाको व्यवस्था:

(१) नियम ४ बमोजिम दिइएको इजाजतपत्र एक आर्थिक वर्षसम्मका लागि कायम हुनेछ ।

(२) इजाजतपत्रवालाले उपनियम (१) बमोजिमको इजाजतपत्रको अवधि समाप्त भएको मितिले एक महिनाभित्र अनुसूची–२ मा तोकिए बमोजिमको नवीकरण दस्तूर विभागले तोकेको अन्तःशुल्क अधिकृत समक्ष बुझाई एक आर्थिक वर्षको लागि इजाजतपत्र नवीकरण गराउनु पर्नेछ ।

(३) उपनियम (२) बमोजिमको अवधिभित्र इजाजतपत्र नवीकरण नगराउने इजाजतपत्रवालाले सो अवधि समाप्त भएको मितिले छ महिनाभित्र अनुसूची–२ मा तोके बमोजिम नवीकरण बापत लाग्ने दस्तूरमा दश प्रतिशतले हुन आउने थप दस्तूर र अन्तःशुल्क बक्यौता रकम समेत बुझाई एक आर्थिक वर्षको लागि इजाजतपत्र नवीकरण गराउन सक्नेछ ।

(४) उपनियम (३) बमोजिमको अवधिभित्र पनि इजाजतपत्र नवीकरण नगराउने इजाजतपत्रवालाको इजाजतपत्र स्वतः रद्द हुनेछ ।

(ख) उक्त व्यवस्थामा उपनियम (४) मा दोश्रो संशोधनले निम्न व्यवस्था गरेको र यसलाई तेश्रो, चौथो र पाचौं संशोधनले निरन्तरता दिएको ।

(४) उपनियम (३) मा तोकिएको अवधि समाप्त भएपछि नवीकरण गराउन चाहेमा अनुसूची–२ मा तोकिए बमोजिमको नवीकरण बापत लाग्ने दस्तूरमा प्रत्येक आर्थिक वर्षको लागि शत प्रतिशत थप दस्तूर र बक्यौता रकम समेत बुझाई इजाजतपत्र नवीकरण गराउन सक्नेछ ।

परिच्छेद-३

अन्त:शुल्क असुली सम्बन्धी व्यवस्था

६. उत्पादनको अवस्थामा अन्त:शुल्क लगाउने प्रक्रिया :

(१) उत्पादनको अवस्थामा नै अन्त:शुल्क लगाउनु पर्ने गरी विभागले तोकेका वस्तुहरुको हकमा उपनियम (२) बमोजिमको प्रक्रिया पुरा गरी अन्त:शुल्क लगाई असुल उपर गरिनेछ ।

(२) उत्पादनको अवस्थामा नै अन्त:शुल्क लगाई असुल उपर गर्नु पर्ने वस्तुको हकमा उत्पादकले आर्थिक वर्ष भरीमा उत्पादन गर्ने वस्तु र सो वापत बुझाउनु पर्ने अन्त:शुल्क रकमको अन्त:शुल्क अधिकृतले हिसाब गरी त्यस्तो रकम उत्पादकबाट अग्रीम रुपमा धरौटीको रुपमा राख्न लगाउन सक्नेछ । त्यसरी धरौटीको रुपमा राखिएको रकम अन्त:शुल्क वापत बुझाउनु पर्ने रकम भन्दा कम्ती भएमा अन्त:शुल्क अधिकृतले नपुग रकम जति उत्पादकबाट राख्न लगाउन सक्नेछ र बढी भए जति रकम उत्पादकलाई फिर्ता गर्नु पर्नेछ ।

७. बाँकी अन्त:शुल्क रकम असुल उपर गर्न सकिने :

अन्त:शुल्क लाग्ने वस्तु वा सेवा बापत कसैले ऐन तथा यस नियमावली बमोजिम अन्त:शुल्क रकम भन्दा घटी रकम बुझाएको देखिएमा अन्त:शुल्क अधिकृतले निजबाट बाँकी अन्त:शुल्क रकम असुल उपर गरी लिन सक्नेछ ।

८. इजाजतपत्र रद्द भएमा मौज्दात रहेको वस्तु बिक्री गर्ने :

ऐन तथा यस नियमावली बमोजिम इजाजतपत्र रद्द हुँदाका अवस्थामा गोदाममा मौज्दात रहेको वस्तुका हकमा वक्यौता अन्त:शुल्क बुझाई विभागको स्वीकृति लिई बिक्री गर्न सकिनेछ । विभागलाई बुझाउनु पर्ने वक्यौता अन्त:शुल्क नबुझाएमा विभागले त्यस्तो वस्तु लिलाम बिक्री गरी प्राप्त भएको रकमबाट वक्यौता अन्त:शुल्क लिई बाँकी रहन गएको रकम सम्बन्धित व्यक्तिलाई फिर्ता गर्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद-४

सम्पत्ति रोक्का, लिलाम बिक्री र जफत सम्बन्धी व्यवस्था

९. सम्पत्ति रोक्का गर्न सकिने :

(१) कुनै व्यक्तिले उत्पादन स्थलबाट अन्त:शुल्क लाग्ने वस्तु अन्त:शुल्क छली निष्कासन गरी वा विदेशबाट पैठारी गरी लिई जान लागेको अन्त:शुल्क अधिकृत वा निजले खटाएको कर्मचारीले फेला पारेमा त्यस्तो वस्तु लान नपाउने गरी अन्त:शुल्क अधिकृतले रोक्का राख्न सक्नेछ ।

(२) कुनै व्यक्तिले ऐन र यस नियमावली बमोजिम बुझाउनु पर्ने अन्त:शुल्क म्यादभित्र नबुझाएमा अन्त:शुल्क अधिकृतले त्यस्तो व्यक्तिको सम्पत्ति रोक्का राख्न सक्नेछ ।

(३) उपनियम (१) र (२) बमोजिम अन्त:शुल्क अधिकृतले रोक्का राखेको वस्तु वा सम्पत्ति बिक्री वितरण वा कुनै पनि किसिमले हक हस्तान्तरण गर्न नपाउने गरी रोक्का राख्नको लागि त्यस्तो वस्तु वा सम्पत्ति रोक्का गर्न त्यस्तो वस्तु वा सम्पत्ति रोक्का राख्न सम्बन्धित कार्यालयमा लेखी पठाउनु पर्नेछ । यसरी रोक्का राख्नको लागि लेखी आएकोमा त्यस्तो वस्तु वा सम्पत्ति रोक्का राखीदिनु सम्बन्धित कार्यालयको कर्तव्य हुनेछ ।

१०. लिलाम बिक्री सम्बन्धी व्यवस्था :

(१) ऐनको दफा १७ बमोजिम रोक्का रहेको वस्तु वा सम्पत्ति लामो समयसम्म कब्जामा राख्दा खिया लागी वा अरु कुनै परिवन्दबाट टुटफुट वा नोक्सान हुन सक्ने देखिएमा वा सडी गली जाने भएमा वा पुरानो भै मूल्य घट्न जाने भएमा वा वेवारिसे भएमा वा स्थान अभावको कारणबाट राख्न नसकिने भएमा वा संरक्षण प्रदान गर्न नसकिने अवस्थाको भएमा त्यस्तो वस्तु वा सम्पत्तिको अवस्था र प्रकृति हेरी बढीमा सात दिनसम्मको म्याद दिई लिलाम बिक्रीको सूचना कार्यालयको सूचना पाटीमा टाँसगरी लिलाम बिक्री गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम लिलाम बिक्री गर्दा लिलाम बिक्री गर्ने वस्तु रहेको स्थानको स्थानीय निकायको एकजना प्रतिनिधि वा नजिकको सरकारी कार्यालयको एक जना कर्मचारी र सम्भव भएसम्म सम्बन्धित व्यक्ति वा निजको प्रतिनिधि समेतलाई रोहवरमा राख्नु पर्नेछ ।

(३) उपनियम (१) बमोजिम लिलाम बिक्री गरिने वस्तु वा सम्पत्तिको लिलाम बिक्री गर्दा त्यस्तो वस्तु वा सम्पत्तिको प्रचलित बजार मूल्यलाई आधार मानी न्यूनतम मूल्य कायम गरी बढाबढको आधारमा लिलाम बिक्री गर्नु पर्नेछ ।

११. वस्तु वा सम्पत्ति जफत गर्न सकिने :

(१) अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु अन्तःशुल्क नबुझाई प्रतिष्ठानको उत्पादन स्थलबाट निष्कासन गरी लगेको वा विदेशबाट पैठारी गरी ल्याएको प्रमाणित भएमा त्यस्तो वस्तु अन्तःशुल्क अधिकृतले आफ्नो कब्जामा लिई जफत गर्न सक्नेछ ।

(२) इजाजतपत्र नलिई कसैले अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु उत्पादन, पैठारी, बिक्री वा सञ्चय गरेमा वा अन्तःशुल्क लाग्ने सेवा प्रदान गरेको पाइएमा अन्तः शुल्क अधिकृतले सो सँग सम्बन्धित सम्पूर्ण वस्तु जफत गर्न सक्नेछ ।

(३) झुट्टा लेखा वा किर्ते कागज तयार गरी अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु उत्पादन, पैठारी, बिक्री वा सञ्चय गरेमा वा अन्तःशुल्क लाग्ने सेवा प्रदान गरेको पाइएमा अन्तःशुल्क अधिकृतले सो सँग सम्बन्धित सम्पूर्ण वस्तु जफत गर्न सक्नेछ ।

(४) तिर्नु पर्ने अन्तःशुल्क दबाए, छिपाए वा छलेमा अन्तःशुल्क अधिकृतले सो सँग सबन्धित वस्तु र सो वस्तु उत्पादन गर्ने उपकरण समेत जफत गर्न सक्नेछ ।

(५) कब्जामा लिएको वस्तु अन्तःशुल्क अधिकृतले जफत गर्नु अघि सम्बन्धित व्यक्तिलाई जफत गर्नु नपर्ने कुनै कारण भए सोको प्रमाण पेश गर्नको लागि सात दिनको सूचना दिनु पर्नेछ ।

परिच्छेद-५

अन्तःशुल्क अधिकृत र इजाजतपत्रवालाको काम, कर्तव्य र अधिकार

१२. अन्तःशुल्क अधिकृतको काम, कर्तव्य र अधिकार :

(१) अन्तःशुल्क अधिकृतको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः-

---

सातौं संशोधनद्वारा संशोधित । यसपूर्व निम्न व्यवस्था थियोः (१) ऐनको दफा १७ बमोजिम रोक्का रहेको वस्तु वा सम्पत्ति तत्काल सड्ने, बिग्रने, नष्ट हुने वा त्यसको मूल्य घट्ने देखिएमा अन्तःशुल्क अधिकृतले त्यस्तो वस्तु वा सम्पत्ति तुरुन्त लिलाम बिक्री गर्नु पर्ने देखिएमा त्यस्तो वस्तु वा सम्पत्तिको अवस्था र प्रकृति हेरी बढीमा सात दिनसम्मको म्याद दिई लिलाम बिक्रीको सूचना कार्यालयको सूचना पाटीमा टाँस गरी लिलाम बिक्री गर्नु पर्नेछ ।

(क) गोदाममा रहेको अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु बिक्री वितरण वा ओसार पसार गर्न गोदाम बाहिर निकाल्दा आफ्नो उपस्थितिमा त्यस्तो वस्तु निकाल्न लगाई सोको लगत प्रतिष्ठानको उत्पादन स्थलमा राख्न लगाउने,

(ख) विभागबाट माग गरिएको अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तुको उत्पादन वा बिक्री वितरण वा गोदाममा रहेको वस्तुको परिमाण र असुल उपर भएको अन्तःशुल्क वा विभागले मागेको अरु कुनै कुराको प्रतिवेदन विभागमा पठाउने,

(ग) अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तुको उत्पादन वा बिक्रीको विवरण अनुसूची-४ बमोजिमको दैनिक किताबमा राख्न लगाउने,

(घ) भन्सार नाकाबाट अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु पैठारी भएको अवस्थामा पैठारी गर्ने इजाजतपत्रवालाको नाम, पैठारी गरिएको वस्तुको परिमाण र मूल्य स्पष्ट खुल्ने गरी दैनिक किताबमा जनाई राख्ने,

(ङ) इजाजतपत्रवालाले नियम १३ बमोजिम पूरा गर्नु पर्ने काम, कर्तव्य पूरा गरे नगरेको समय समयमा निरीक्षण गर्ने,

(ङ१) अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु उत्पादन गर्ने प्रतिष्ठानको मासिक रुपमा निरीक्षण गरी अन्तःशुल्क निर्धारण गर्ने,

(च) अन्तःशुल्क अधिकृतले यस नियमावली बमोजिम आफ्नो कर्तव्य पालन गर्ने सन्दर्भमा विभागले तोकेको अन्य कार्यहरु गर्ने ।

(२) इजाजतपत्रवालाले स्वयम् निष्कासन प्रकृया अनुसार आफै निष्काशन गरेको अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तुको हकमा अन्तःशुल्क अधिकृतले बिभागले तोके बमोजिमको प्रक्रिया अपनाई इजाजतपत्रवालाको खाता तथा विवरण जाँची प्रमाणित गर्नु पर्नेछ ।

१३. <u>इजाजतपत्रवालाको काम तथा कर्तव्य :</u>

(१) अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु उत्पादन गर्ने इजाजतपत्रवालाको काम तथा कर्तव्य देहाय बमोजिम हुनेछ :-

(क) यस नियम बमोजिम पेश गर्नुपर्ने विवरण र फाँटवारी विभागले तोकेको ढाँचामा वस्तुको हकमा वस्तु निष्कासन भएपछि तथा सेवाको हकमा बीजक जारी भएपछिको महिनाको पच्चीस गतेभित्र अन्तःशुल्क अधिकृत समक्ष पेश गर्नु पर्ने ।

(ख) उत्पादन भएको र बिक्री वितरण भएको वस्तुको विवरण दैनिक किताबमा जनाई राख्ने र निरीक्षणको क्रममा अन्तःशुल्क अधिकृत वा निजले खटाएको कर्मचारीलाई सो किताब देखाउने ।

(ग) उत्पादन भएको वस्तुको नमूना अन्तःशुल्क अधिकृत वा निजले खटाएको कर्मचारीबाट प्रमाणित गराई कार्यालयमा पठाउने ।

(घ) गोदाममा राखिएको वस्तुको विवरण अन्तःशुल्क अधिकृत वा निजले खटाएको कर्मचारीबाट प्रमाणित गराई सो को निस्सा राख्ने ।

तेश्रो संशोधनद्वारा थप गरिएको ।

सातौं संशोधनद्वारा संशोधित । <u>छैटौं संशोधनद्वारा संशोधन गर्दा निम्नानुसार व्यवस्था थियो:</u> (क) यस नियम बमोजिम पेश गर्नुपर्ने विवरण र फाँटवारी विभागले तोकेको ढाँचामा महिनाको सात गतेभित्र अन्तःशुल्क अधिकृतसमक्ष पेश गर्नुपर्ने ।

<u>पाचौं संशोधनमा निम्न व्यवस्था थियो:</u> (क) उत्पादन भएको अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तुको सम्बन्धमा विभागले तोके बमोजिमको विवरण उत्पादन भएपछिको लगत्तै अर्को महिनाको पच्चीस गतेभित्र सम्बन्धित कार्यालयमा बुझाउने ।

<u>पाचौं संशोधनपूर्व निम्न व्यवस्था थियो:</u>

(क) उत्पादन भएको अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तुको सम्बन्धमा विभागले तोके बमोजिमको विवरण कार्यालयमा पठाउने ।

(२) अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तुको सेवा प्रदान गर्ने इजाजतपत्रवालाको काम तथा कर्तव्य देहाय बमोजिम हुनेछ :-

(क) प्रदान गरेको सेवाको बीजक र सोको हिसाब दैनिक रुपमा राख्ने,

(ख) अन्तःशुल्क लाग्ने सेवा प्रदान गर्ने काममा प्रयोग हुने अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तुको खरीद प्रमाण वा खरीद बीजक साथमा राख्ने ।

(ग) अन्तःशुल्क अधिकृत वा निजले खटाएको कर्मचारीले मागेका बखत खण्ड (क) बमोजिमको कागजात उपलब्ध गराउनें,

(३) अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तुको पैठारी गर्ने इजाजतपत्रवालाको काम तथा कर्तव्य देहाय बमोजिम हुनेछ :-

(क) अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु पैठारी गरिएको अवस्थामा अन्तःशुल्क अधिकृत वा निजले खटाएको कर्मचारी समक्ष खरिद बीजक पेश गर्नु पर्ने ।

(ख) प्रतीतपत्रको माध्यमबाट अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु पैठारी गरिएको अवस्थामा वस्तुको किटानी विवरण, भन्सार प्रयोजनको लागि वस्तु वर्गीकरण शीर्षक, प्रत्येक वस्तुको प्रति इकाई मूल्य र परिमाण अन्तःशुल्क अधिकृत समक्ष पेश गर्नु पर्ने ।

(४) इजाजतपत्रवालाले प्राप्त गरेको इजाजतपत्र आफ्नो कारोवार स्थलमा सबैले देख्ने गरी राख्नु पर्नेछ ।

(५) ... ...

परिच्छेद-६

चुरोट र बिँडीका सम्बन्धमा विशेष व्यवस्था

१४. चुरोटको उत्पादन तथा बिक्री वितरण :

चुरोट उत्पादन गर्ने इजाजतपत्रवालाले देहाय बमोजिमको कार्य गर्नु पर्नेछ :-

(क) कच्चा र कोरा सूर्तीको हिसाब राख्नु पर्ने: चुरोट बनाउनको निमित्त प्रतिष्ठानमा झिकाइएको सबै प्रकारको स्वदेशी र विदेशी सूर्तीको हिसाब तथा विवरण अनुसूची-५ बमोजिमको ढाँचामा राखी प्रतिष्ठानमा खटिएका अन्तःशुल्क अधिकृत वा निजले खटाएको कर्मचारीबाट प्रमाणित गराई राख्नु पर्ने ।

(ख) सूर्ती खपतको हिसाब राख्ने: चुरोट बनाउनलाई प्रयोग गरिएको सूर्तीको हिसाब अनुसूची-६ बमोजिमको ढाँचामा राखी प्रतिष्ठानमा खटिएका अन्तःशुल्क अधिकृत वा निजले खटाएको कर्मचारीबाट प्रत्येक दिन जँचाई प्रमाणित गराई राख्नु पर्ने ।

(ग) चुरोटमा सूर्तीको अनुपात खुलाउने: विभिन्न प्रकारको चुरोट बनाउन प्रयोग गरिने स्वदेशी र विदेशी सूर्तीको अनुपात खुलाई विभागबाट स्वीकृति लिई राख्नु पर्ने ।

(घ) तयारी चुरोट वट्टा बन्दी गर्ने: बिक्रीयोग्य तयारी चुरोटलाई राम्रोसँग जाँचबुझ गरी वट्टामा हाली बन्द गर्ने तथा गोदामबाट बिक्रीको लागि निकालिएको चुरोट कार्यालयको स्वीकृति बेगर कारखानामा पुनः ल्याउन नहुने ।

छैठौं संशोधनद्वारा संशोधित । यसपूर्व निम्न व्यवस्था थियो:

(ख) अन्तःशुल्क अधिकृत वा निजले खटाएको कर्मचारीले मागेका बखत खण्ड (क) बमोजिमको कागजात उपलब्ध गराउने ।

(ग) अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तुको खरिद प्रमाण वा खरिद बीजक साथमा राख्ने ।

छैठौं संशोधनद्वारा हटाइएको । तेस्रो संसोधनद्वारा थप गरिएको यस उपदफामा निम्न व्यवस्था थियो : "यस नियम बमोजिम पेश गर्नु पर्ने विवरण र फाँटवारी प्रत्येक महिनाको सात गते भित्र अन्तःशुल्क अधिकृत समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।"

(ङ) चुरोटका वट्टाहरु प्याकिङ्ग गर्ने: तयारी चुरोटका वट्टाहरुलाई ठूलो कागजमा बन्द गरी दैनिक बन्द गरिएको चुरोटको वट्टा संख्या, सिलसिलेवार नम्बर र बन्द गरिएको मिति समेत स्पष्ट देखिने गरी अनुसूची-७ बमोजिमको ढाँचामा उल्लेख गर्ने तथा गोदाममा राखिएको चुरोटको हिसाब अनुसूची-८ बमोजिमको ढाँचामा राख्नु पर्ने ।

(च) गोदामबाट चुरोट निकाल्ने तरिका: चुरोट बिक्री गर्नको निमित्त गोदामबाट बाहिर निकाल्नलाई अनुसूची-९ बमोजिमको ढाँचामा फाराम भरी अन्त:शुल्क अधिकृत वा निजले खटाएको कर्मचारी समक्ष पेश गर्ने तथा निजहरुबाट जाँची निष्कासन गर्ने इजाजत प्राप्त भएपछि सोको विवरण भरी राख्ने ।

१५. बिँडीको उत्पादन तथा बिक्री वितरण :

बिँडी उत्पादन गर्ने इजाजतपत्रवालाले ब्याण्ड रोल वापत प्रतिहजार बिँडीको लागि अन्त:शुल्क वापतको रकम तिरी कार्यालयबाट खरिद गर्नु पर्नेछ । बिँडी उत्पादन गर्ने इजाजतपत्रवालाले सोही ब्याण्डरोल प्रयोग गरी बिँडी उत्पादन तथा बिक्री गर्नु पर्नेछ । बिँडी उत्पादन गर्नका लागि लागेको कच्चा सूर्तीको हिसाब राख्ने कर्तव्य बिँडी उत्पादन गर्ने इजाजतपत्रवालाको हुनेछ ।

परिच्छेद-७
मदिरा सम्बन्धी विशेष व्यवस्था

१६. मदिरा उत्पादन :

(१) मदिरा उत्पादन गर्ने इजाजतपत्रवालाले पेटेन्ट स्टिल प्लाण्टबाट उत्पादित स्प्रिटको मिश्रण (ब्लेण्डिङ्ग) बाट मात्र मदिरा उत्पादन गर्नु पर्नेछ ।

(२) मदिरा उत्पादन गर्ने इजाजतपत्रवालाले आफूले उत्पादन गरेका ____ २५, ३० र ४० यू.पी. शक्तिको मदिरालाई विभागले तोके बमोजिम बोतलबन्दी गर्नु पर्नेछ ।

(३) मदिरा उत्पादन गर्ने इजाजतपत्रवालाले आफूले उत्पादन गरेको ५० यू.पी. शक्तिको मदिरालाई १८० तथा ५०० मिली लिटरको सिसाको बोतलमा र ७० यू.पी. शक्तिको मदिरालाई ३०० मिली लिटरको पेट बोतलमा मात्र बिक्री गर्नु पर्नेछ ।

१७. कच्चा पदार्थको संरक्षण :

मदिरा उत्पादन गर्ने इजाजतपत्रवालाले मोलासिस, स्प्रिट लगायतका कच्चा पदार्थको उचित संरक्षणको प्रबन्ध गर्नु पर्नेछ । त्यस्ता कच्चा पदार्थको उचित संरक्षणको प्रबन्ध नगरी हानी नोक्सानी भएमा सो वापत त्यस्तो इजाजतपत्रवालाले उत्पादन गर्ने मदिरा तर्फको उच्चतम दरबन्दी अनुसार लाग्ने राजस्व सो इजाजतपत्रवालाबाट असुल उपर गरी लिनु पर्नेछ ।

दोश्रो संशोधनद्वारा संशोधित । यसपूर्व "चालीस रुपैयाँ" भन्ने शब्दहरु थिए ।

पाँचौं संशोधनद्वारा थप भएको ।

छैठौं संशोधनद्वारा संशोधित । पाँचौ संशोधनमा निम्न व्यवस्था थियो:

(३) मदिरा उत्पादन गर्ने इजाजतपत्रवालाले आफूले उत्पादन गरेको ५० र ७० यू.पी. शक्तिको मदिरालाई ५०० र ३०० मिलीलिटरको पेट बोतलमा मात्र बिक्री गर्नुपर्नेछ ।

पाँचौं संशोधनपूर्व निम्न व्यवस्था थियो:

(३) मदिरा उत्पादन गर्ने इजाजतपत्रवालाले आँफूले उत्पादन गरेको ६५ यू.पी. शक्तिको मदिरालाई ३००, १००० र १५०० मिलीलिटरको पेट बोतलमा मात्र बोतलबन्दी गर्नु पर्नेछ ।

१८. ब्याच र सिलसिलेवार नम्बर अंकित गर्नु पर्ने :

(१) मदिराको उत्पादन प्रक्रिया समाप्त भएपछि त्यस्तो मदिरा राखिएको प्रत्येक बोतलमा ब्याच नम्बर, सिलसिलेवार नम्बर, उत्पादन मिति, उत्पादन गर्ने इजाजतपत्रवालाको नाम, ट्रेडमार्क र शक्ति लेखिएको लेवल अंकित गरी गोदाममा पठाउनु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम गोदाममा पठाउँदा अनुसूची-९क बमोजिमको ढाँचामा ब्याच नियन्त्रण खाता प्रमाणित गरी राख्नु पर्नेछ ।

१९. वास सबन्धी रेकर्ड राख्ने :

(१) मदिरा उत्पादन गर्ने इजाजतपत्रवालाले वास बनाउनको लागि फर्मेन्टेशन गर्दा प्रयोग गरेको कच्चा पदार्थ, पानीको मात्रा समेत उल्लेख गरी सोको विवरण स्पष्ट देखिने गरी लगत राख्नु पर्नेछ ।

(२) मदिरा उत्पादन गर्ने इजाजतपत्रवालाले डिष्टिलेशन (चुहान) को लागि तयार भएको वास डिष्टिलेशन प्लाण्टमा हाल्नु अगावै डिष्टिल गर्ने वासको परिमाण र भेट नं. को लगत राखी सोको जानकारी अन्तःशुल्क अधिकृत वा निजले खटाएको कर्मचारीलाई दिनु पर्नेछ ।

२०. इजाजत वेगर डिष्टीलरी वा ब्रुअरीभित्र प्रवेश गर्न नपाउने :

डिष्टीलरी वा ब्रुअरीभित्र मदिरा बनाउने वा मदिरा राखेको ठाउँनिर डिष्टीलरी र ब्रुअरीको कामदार बाहेक बेसरोकारवाला अन्य कुनै पनि व्यक्ति अन्तःशुल्क अधिकृत वा निजले खटाएको कर्मचारीको इजाजत बेगर प्रवेश गर्न पाउने छैन ।

२१. निरीक्षण पुस्तिका राख्नु पर्ने :

मदिरा उत्पादन गर्ने इजाजतपत्रवालाले डिष्टीलरी वा ब्रुअरीमा विभागले तोके बमोजिमको एउटा निरीक्षण पुस्तिका राख्नु पर्नेछ । अन्तःशुल्क अधिकृत वा निजले खटाएको कर्मचारीले डिष्टीलरी वा ब्रुअरी निरीक्षण गर्दा निरीक्षण मिति, समय र मदिरा उत्पादन प्रक्रियामा सम्बन्धमा देखेको त्रुटी सम्बन्धी सबै कुरा सो पुस्तिकामा लेख्नु पर्नेछ ।

२२. मदिराको हिसाब राख्ने :

(१) मदिरा उत्पादन गर्ने इजाजतपत्रवालाले वासबाट चुहान भएको मदिराको परिमाण र त्यसको शक्ति समेत खुलाई अनुसूची-१० र मदिरा बिक्री र सोबाट प्राप्त हुने अन्तःशुल्कको फाँटवारी अनुसूची-११ बमोजिमको ढाँचामा विवरण तयार गरी राख्नु पर्नेछ ।

(२) मदिरा उत्पादन गर्ने इजाजतपत्रवालाले मदिरा बनाउन प्रयोग गरेको अन्न र फलफूलको हिसाब राखी त्यसबाट के कति मदिरा उत्पादन भयो सोको विवरण भरी अन्तःशुल्क अधिकृत वा निजले खटाएको कर्मचारीबाट प्रमाणित गराई राख्नु पर्नेछ ।

(३) ... ...

सातौं संशोधनद्वारा संशोधित । यसपूर्व निम्न व्यवस्था थियो:

१८. व्याच र सिलसिलेवार नम्बर अंकित गर्नु पर्ने: मदिराको उत्पादन प्रक्रिया समाप्त भएपछि त्यस्तो मदिरा राखिएको प्रत्येक बोतलमा व्याच नम्बर, सिलसिलेवार नम्बर, उत्पादन गर्ने इजाजतपत्रवालाको नाम, ट्रेडमार्क र शक्ति लेखिएको लेवल अंकित गरी गोदाममा पठाउनु पर्नेछ ।

छैटौं संशोधनद्वारा झिकिएको । दोश्रो संशोधनद्वारा थप भएको यस उपदफामा निम्न व्यवस्था थियो: मदिरा उत्पादन गर्ने इजाजतपत्रवालाले मदिरा उत्पादन प्रक्रियामा रहेको वास, स्प्रिट, मदिरा समेत सम्पूर्ण तरल पदार्थहरु एक प्रकृयाबाट अर्को प्रकृयाको लागि एकवाट अर्को भाँडामा लैजाँदा वा बोतलबन्दी गर्दा विभाग वा आन्तरिक राजस्व कार्यालयबाट सिलबन्दी गरिएको फ्लोमिटर सहितको स्थायी रुपमा जडित पाइपबाट मात्र गर्ने गरी विभागले तोक्न सक्नेछ ।

२३. मौज्दात कमीको मिन्हा:

(१) मदिरा उत्पादन गर्ने इजाजतपत्रवालाले आफूसँग रहेको मदिराको मौज्दातमा वाष्पीकरण, दुर्बौधीकरण, चुहावट वा बोतलमा मदिरा भर्दाको कारणबाट कमी हुन आएमा मासिक विवरणमा उल्लेख गरी मिन्हाको लागि अन्त:शुल्क अधिकृत समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम पेश भएको विवरण अन्त:शुल्क अधिकृतले पन्ध्र दिनभित्र जाँच गर्नु पर्नेछ ।

(३) उपनियम (२) बमोजिम जाँच गर्दा मौज्दात कमी भएको मनासिब माफिकको कारण भएमा आधार स्पष्ट खुलाई अन्त:शुल्क अधिकृतले दुई प्रतिशतसम्म मौज्दात कमी मिन्हा दिन सक्नेछ ।

(४) ... ...

(४क) ... ...

(५) ... ...

२३क. क्राउन कर्कको मौज्दात कमीको मिन्हा :

(१) वियर उत्पादन गर्ने इजाजतपत्रवालाले वियरको बोतलमा प्रयोग गर्ने क्राउन कर्क वियर भर्दा टुटफुट वा बिग्रेर बोतलमा प्रयोग हुन नसक्ने अवस्था भएमा मासिक विवरणमा उल्लेख गरी मिन्हाको लागि अन्त:शुल्क अधिकृत समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम पेश भएको विवरण अन्त:शुल्क अधिकृतले पन्ध्र दिन भित्र जाँच गर्नु पर्नेछ । त्यसरी जाँच गर्दा क्राउन कर्कको मौज्दातमा कमी भएको मनासिब माफिकको कारण भएमा आधार स्पष्ट खुलाई खर्च भएको क्राउन कर्कको बढीमा चार प्रतिशतसम्म मिन्हा दिन सक्नेछ ।

(३) उपनियम (२) मा उल्लेख भएको सीमाभन्दा बढी मौज्दात कमी भै मिन्हा दिनु पर्ने भएमा अन्त:शुल्क अधिकृतले त्यस्तो मौज्दात कमी हुनाको कारण समेत खोली विभागमा सिफारिश गर्नु पर्नेछ ।

(४) उपनियम (३) बमोजिम सिफारिश भई आएको प्रतिवेदनमा मनासिब कारण भएमा विभागले मौज्दात कमी मिन्हा गर्न सक्नेछ ।

दोश्रो संशोधनद्वारा थप । यसपूर्व निम्न व्यवस्था थियो:

२३. मौज्दात कमीको मिन्हा:

(१) मदिरा उत्पादन गर्ने इजाजतपत्रवालाले कम्तीमा वर्षमा एकपटक आफूसँग रहेको मौज्दात अन्त:शुल्क अधिकृत वा निजले खटाएको कर्मचारीबाट जाँच गराउनु पर्नेछ । वाष्पीकरण, दुर्बौधिकरण, चुहावट वा बोतलमा मदिरा भर्दा मदिराको मौज्दातमा कमी हुन आएमा त्यस्तो मौज्दात कमी हुनाको कारण समेत खोली मौज्दात जाँच्ने अन्त:शुल्क अधिकृतले कमी हुन आएको मौज्दात कट्टीको मिन्हाको लागि कार्यालय मार्फत विभाग समक्ष सिफारिश गर्नुपर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम मौज्दात कट्टीको मिन्हाको लागि प्राप्त भएको सिफारिशको आधारमा विभागले मिन्हा दिन सक्नेछ ।

छैटौं संशोधनद्वारा झिकिएको । यसपूर्व मूल नियमावलीको यो व्यवस्था निम्नानुसार थियो: "उपनियम (३) बमोजिम तोकिएको सीमा भन्दा बढी मिन्हा दिनु पर्ने देखिएमा सो मिन्हाको लागि अन्त:शुल्क अधिकृतले यस्तो मौज्दात कमी हुनाको कारण समेत खोली विभागमा सिफारिश गर्नु पर्नेछ ।"

सातौं संशोधनद्वारा झिकिएको । पाँचौं संशोधनद्वारा थप भएको यसमा निम्न व्यवस्था थियो: संवत २०५९ साल आषाढ मसान्त भन्दा पहिलेको मिन्हा हुन बाँकी जर्तिको सम्बन्धमा १.५ प्रतिशत सम्मको जर्तिलाई छुट दिइ सो भन्दा बढीको जर्तिमा तत्काल प्रचलित अन्त:शुल्क दरबन्दीको १० प्रतिशत अन्त:शुल्क २०६२ साल चैत्र महिना भित्रमा दाखिला गरेमा छुट हुनेछ ।

सातौं संशोधनद्वारा झिकिएको । झिकिएको व्यवस्था निम्नानुसार थियो: (५) उपनियम (४) बमोजिम सिफारिश भई आएको प्रतिवेदनमा सम्बन्धित विषयको विशेषज्ञको प्रतिवेदन लिई मनासिब कारण भएमा विभागले मिन्हा गर्न सक्नेछ ।

दोश्रो संशोधनद्वारा थप भएको ।

स्पष्टीकरण: यस परिच्छेदको प्रयोजनको लागि,–

(क) "एल.पी."भन्नाले लण्डन प्रुफमा स्प्रिटको शक्ति सम्झनुपर्छ ।

(ख) "एल.पी. ग्यालन" भन्नाले प्रति ग्यालनमा ५७.०६ प्रतिशत स्वच्छ स्प्रिटको मात्रा भएको सम्झनुपर्छ ।

(ग) "ओ.पी." भन्नाले लण्डन प्रुफ भन्दा बढी शक्तिको रक्सी सम्झनुपर्छ ।

(घ) "यू.पी." भन्नाले लण्डन प्रुफ भन्दा घटी शक्तिको रक्सी सम्झनुपर्छ ।

परिच्छेद-८

सख्खर र खुदो (मोलासिस) सम्बन्धी विशेष व्यवस्था

२४. सुरक्षित साथ राख्नु पर्ने :

चिनी तथा खाँडसारी मिलले आँफूले उत्पादन गरेको मोलासिस सञ्चय गर्दा पानी नपस्ने गरी संरक्षणको उचित प्रबन्ध गरी सोको बिक्री कार्यालयको सिफारिशमा गर्नु पर्नेछ । त्यसरी उपयुक्त संरक्षणको व्यवस्था नगरी हानी नोक्सानी भएमा त्यस्ता मोलासिसमा लाग्ने अन्तःशुल्क मिन्हा दिइने छैन ।

२५. उत्पादन र बिक्रीको हिसाब राख्नु पर्ने:

चिनी वा खाँडसारी मिलले सख्खर वा खुदो (मोलासिस) उत्पादन गरेपछि दैनिक रुपमा भएको त्यस्तो उत्पादनको बिक्रीको हिसाब अनुसूची-१२ बमोजिमको ढाँचामा अद्यावधिक गरी मासिक रुपमा कार्यालयमा प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्नेछ ।

२५क. स्प्रिट तथा इथानोललाई अन्य प्रयोगमा ल्याउने :

(१) इजाजतपत्रवालाले स्प्रिटलाई अन्य प्रयोगमा ल्याउने उद्देश्यले डिनेचर्ड स्प्रिट बनाउँदा सम्बन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालयबाट स्वीकृति लिई रेक्टिफाइड वा हेड्स स्प्रिटमा पाइरिडिन वा कोचिसिन वा मिथायल अल्कोहल आयतनको हिसाबबाट कम्तिमा ०.०२ प्रतिशत मिश्रण गरी डिनेचर्ड स्प्रिट बनाउनु पर्नेछ । यस्तो मिश्रण गर्दा आवश्यकतानुसार रङ्गीन गर्नुपर्ने गरी विभागले इजाजतपत्रवालालाई निर्देशन दिन सक्नेछ । आन्तरिक राजस्व कार्यालयले रेक्टिफाइड स्प्रिटबाट डिनेचर्ड स्प्रिट बनाउने स्वीकृति दिँदा रेक्टिफाइड स्प्रिटबाट आउने अन्तःशुल्क नघट्ने गरी मात्र स्वीकृति दिनु पर्नेछ ।

(२) इजाजतपत्रवालाले पेट्रोलमा समिश्रण गर्ने प्रयोजनको लागि उत्पादन गरेको एनहाइड्रस इथानोल नेपाल आयल निगम वा नेपाल सरकारबाट स्वीकृति प्राप्त निकायलाई मात्र बिक्री गर्नु पर्नेछ । यस्तो वस्तु बिक्रीको लागि प्रतिष्ठानबाट निष्कासन गर्दा आन्तरिक राजस्व कार्यालयबाट स्वीकृति लिनु पर्नेछ । आन्तरिक राजस्व कार्यालयले यस्तो स्वीकृति दिँदा त्यस्तो वस्तुमा कम्तीमा दुई प्रतिशत पेट्रोल मिश्रण गर्नु पर्ने गरी निष्कासन गर्न स्वीकृति दिनु पर्नेछ ।

दोश्रो संशोधनद्वारा थप भएको ।

परिच्छेद-९

विविध

२६. मौज्दात जाँच्न सक्ने :

इजाजतपत्रवालाले अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु सम्बन्धी कच्चा पदार्थ अर्ध तयारी पदार्थ वा वस्तु तथा तयारी पदार्थ वा वस्तुको मौज्दात जाँच गर्नका लागि कार्यालयले कुनै पनि समयमा कर्मचारी खटाउन सक्नेछ । त्यस्तो कर्मचारीलाई मौज्दात जाँच गर्न दिनु इजाजतपत्रवालाको कर्तव्य हुनेछ । त्यसरी जाँच गरिएको विवरणको प्रतिवेदन कार्यालयले विभागमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

२७. इजाजतपत्रवालाले दुर्घटनाको सूचना दिनु पर्ने :

इजाजतपत्रवालाले उत्पादन स्थलमा कुनै किसिमको दुर्घटना भएमा सो कुराको सूचना यथाशीघ्र सम्बन्धित अन्तःशुल्क अधिकृत वा विभागलाई दिनुपर्नेछ । सो बमोजिमको सूचना नदिएमा त्यस्तो दुर्घटनाबाट नेपाल सरकारलाई हुन गएको अन्तःशुल्क सम्बन्धी हानी नोक्सानी इजाजतपत्रवालाले नै व्यहोर्नु पर्नेछ ।

"तर इजाजतपत्रवालाले अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तु वा पदार्थ एक स्थानबाट अर्को स्थानमा ढुवानी गर्दा दुर्घटना भै त्यस्तो वस्तु वा पदार्थ नोक्सानी भएको अवस्थामा सो वस्तुको बीमा गराएको रहेछ र सोको क्षतिपूर्ति प्राप्त भएको रहेछ भने सो क्षतिपूर्ति प्राप्त भएको हदसम्म नेपाल सरकारलाई हुन गएको अन्तःशुल्क सम्बन्धी हानी नोक्सानी इजाजतपत्रवालाले व्यहोर्नु पर्नेछैन ।"

२८. प्रतिष्ठान बन्द गर्दा सूचना दिनु पर्ने :

(१) कुनै प्रतिष्ठान कुनै पनि कारणले बन्द गर्नु परेमा त्यस्को कारण प्रष्ट खुलाई त्यसरी बन्द गर्नुभन्दा तीन दिन अगावै सम्बन्धित अन्तःशुल्क अधिकृत र विभागलाई लिखित रुपमा जानकारी गराउनु पर्नेछ ।

तर ईंटा उद्योगको हकमा यो व्यवस्था लागू हुने छैन ।

(२) उपनियम (१) बमोजिमको सूचना प्राप्त भएमा विभागले आवश्यक सम्झेमा सो प्रतिष्ठान चालु राख्न सम्बन्धित व्यक्तिलाई आदेश दिन सक्नेछ ।

२९. मूल्य खुलाउनु पर्ने :

(१) मदिरा, वियर, चुरोट उत्पादन गर्ने इजाजतपत्रवालाले वितरक, थोक तथा खुद्रा बिक्रेतालाई बिक्री गर्ने मूल्य सार्वजनिक गरी आफूले उत्पादन गरेको वस्तुमा अधिकतम खुद्रा मूल्य अंकित गर्नुपर्नेछ ।

सातौं संशोधनद्वारा थप गरिएको ।

छैटौं संशोधनद्वारा संशोधित ।

छैटौं संशोधनद्वारा संशोधित । यसपूर्व निम्न व्यवस्था थियो:

२९. मूल्य खुलाउनु पर्ने: इजाजतपत्रवालाले परिमाणगत दर लागेका अन्तःशुल्क लाग्ने वस्तुको उत्पादनको कारखाना मूल्य स्वीकृत गराउनु पर्ने छैन ।

तर इजाजतपत्रवालाले आफ्नो वितरक, थोक तथा खुद्रा बिक्रेतालाई बिक्री गर्ने मूल्य सार्वजनिक गर्नुको साथै अधिकतम खुद्रा मूल्यको समेत आफूले उत्पादन गरेको वस्तुमा अंकित गर्नुपर्नेछ । आकार र गुणस्तर परिवर्तन गर्नु परेमा वा नयाँ ब्राण्ड उत्पादन गर्नु परेमा विभागको पूर्व स्वीकृति लिनुपर्नेछ । यस्ता नयाँ ब्राण्ड उत्पादन गर्नु अघि सबै राजस्व चुक्ता गरेको हुनु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिमको इजाजतपत्रवालाले आकार र गुणस्तर परिवर्तन गर्नु परेमा वा नयाँ ब्राण्ड उत्पादन गर्नु परेमा विभागको पूर्व स्वीकृति लिनुपर्ने र नयाँ ब्राण्डको उत्पादन गर्नु अघि बाँकी वक्यौता राजस्व चुक्ता गरेको हुनु पर्नेछ ।

२९क. सेवा बिक्री गर्दा बीजक जारी गर्नु पर्ने :

ऐनको दफा ३ को उप दफा (१) बमोजिमको सेवा बिक्री गर्दा अनुसूची १३ बमोजिमको ढाँचाको बीजक जारी गर्नु पर्नेछ ।

३०. अन्त:शुल्क टिकट दस्तूर लाग्ने :

(१) नेपालभित्र उत्पादन हुने वा पैठारी हुने मदिरा र चुरोटको बिक्री तथा पैठारी गर्दा मदिराको प्रत्येक बोतलमा र चुरोटको प्रत्येक बट्टामा अन्त:शुल्क टिकट लगाउनु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि वियर उत्पादन गर्ने प्रतिष्ठानले तयारी वियर अन्तिम रुपमा बोतलबन्दी गर्दा विभाग वा कार्यालयबाट सिलबन्दी गरिएको स्थायी रुपमा जडित विद्युतीय सूचना सम्प्रेषण क्षमता भएको अटो फ्लोमिटर सहितको पाइपबाट मात्र बोतलबन्दी गर्ने गरी विभागले तोक्नेछ । प्रतिष्ठानले वियर निष्कासन गर्दा प्याक भएको प्रत्येक कार्टुनमा विभागद्वारा तोकिएको अन्त:शुल्क टिकट समेत टाँस गर्नुपर्नेछ ।

(३) उपनियम (१) र (२) बमोजिम लगाइने अन्त:शुल्क टिकट विभागले तोकेको दस्तूर तिरी आन्तरिक राजस्व कार्यालयबाट खरिद गर्नु पर्नेछ । त्यस्तो टिकट विभागले तोके बमोजिम अंकित गरी अन्त:शुल्क लाग्ने वस्तु बिक्री गर्नु पर्नेछ ।

(४) करपाटीको दायाँ कुनामा कार्यालयले उपलब्ध गराएका इजाजत चिन्ह (स्टिकर) सबैले देख्ने ठाउँमा टाँसी राख्नु पर्नेछ ।

३१. स्वयं निष्कासन प्रणाली सम्बन्धी व्यवस्था :

(१) मदिरा र चुरोट बाहेक अन्य अन्त:शुल्क लाग्ने वस्तुलाई स्वयं प्रणाली अन्तर्गत निष्कासन गर्न दिइनेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम स्वयं निष्कासन गर्न चाहने इजाजतपत्रवालाले उत्पादन गरेको वस्तुको नाम र परिमाण उल्लेख गरी कार्यालयमा निवेदन दिनु पर्नेछ

(३) उपनियम (२) बमोजिम निवेदन पर्न आएमा कार्यालयले आवश्यक जाँचबुझ गरी स्वयं निष्कासन गर्न दिन मिल्ने देखिएमा इजाजत दिन सक्नेछ ।

पाँचौं संशोधनद्वारा थप भएको ।

दोश्रो संशोधनद्वारा संशोधन भएको । यसपूर्व निम्न व्यवस्था थियो:

३०. अन्त:शुल्क टिकर दस्तूर लाग्ने:

नेपाल अधिराज्य भित्र उत्पादन हुने वा पैठारी हुने अन्त:शुल्क लाग्ने वस्तुहरु मध्ये मदिरा र चुरोटको आन्तरिक उत्पादनतर्फ प्रति प्याक (कार्टुन) को दुई रुपैयाँ, मदिरा पैठारीमा प्रति बोतल एक रुपैयाँका दरले अन्त:शुल्क टिकट दस्तूर लाग्नेछ । चुरोटको पैठारीमा प्रति आउटरमा प्रति प्याक (कार्टुन) को एक रुपैयाँको दरले अन्त:शुल्क टिकट दस्तूर लाग्नेछ । उक्त टिकट विभागले तोके बमोजिम अंकित गरेर मात्र बिक्री गर्नुपर्नेछ ।

सातौं संशोधनद्वारा संशोधन भएको । यसपूर्व निम्न व्यवस्था थियो: (१) नेपाल अधिराज्य भित्र उत्पादन हुने वा पैठारी हुने मदिरा र चुरोटको बिक्री तथा पैठारी गर्दा मदिरा र चुरोटको प्याक (कार्टुन) मा अन्त:शुल्क टिकट लगाउनु पर्नेछ ।

आठौं संशोधनद्वारा संशोधन भएको । यसपूर्व निम्न व्यवस्था थियो: (२) उपनियम (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि नेपाल सरकारले मदिरा, वियर, चुरोट वा सूर्तीजन्य पदार्थको प्रत्येक बोतल वा बट्टामा अन्त:शुल्क टिकट लगाउन पर्ने गरी तोक्न सक्नेछ ।

तेश्रो संशोधनद्वारा थप गरिएको । यस थपमा "र चुरोटको प्रत्येक बट्टामा " भन्ने शब्द थिए । पछि पाँचौं संशोधनले "प्रत्येक बोतल वा बट्टामा" भनी संशोधन गरेको ।

पाँचौं संशोधनद्वारा थप भएको ।

(४) स्वयं निष्कासन प्रणाली अन्तर्गत निष्कासन गरिएको वस्तुको नाम र परिमाण उल्लेख गरी इजाजतपत्रवालाले दैनिक विवरण भरी राख्नु पर्नेछ । अन्त:शुल्क अधिकृत वा निजले खटाएको कर्मचारीबाट निरीक्षण हुँदाको अवस्थामा सो विवरण उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

(५) स्वयं निष्कासन गरिएको वस्तुको नाम र विवरण खोली इजाजतपत्रवालाले मासिक रुपमा कार्यालयमा प्रतिवेदन पठाउनु पर्नेछ ।

३२. अन्त:शुल्क कर्मचारी बस्ने घर :

कुनै प्रतिष्ठानको लागि नियुक्त भएका अन्त:शुल्क [५९]कर्मचारी लाई प्रतिष्ठान परिसरभित्र बस्नको लागि फर्निचर सहितको घर वा कोठाको व्यवस्था प्रतिष्ठानले गर्नु पर्नेछ ।

३३. तयारी वस्तु राख्ने ठाउँ :

(१) उत्पादन गरिएको वस्तु इजाजतपत्रवालाले त्यस्तो वस्तु उत्पादनस्थल परिसरभित्र गोदाममा राख्नु पर्नेछ । स्वयं निष्कासन प्रणाली अनुरुप निष्कासन हुनेमा बाहेक गोदामको एउटा ताल्चाको साँचो इजाजतपत्रवालाको प्रतिनिधि र अर्को ताल्चाको साँचो अन्त:शुल्क अधिकृत वा निजले खटाएको कर्मचारीले राख्नु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम राखिएका अन्त:शुल्क लाग्ने वस्तुहरु सुरक्षित साथ राख्ने जिम्मेवारी इजाजतपत्रवालाको हुनेछ । आगो लागी वा चोरी भई वा अरु कुनै कारणले त्यस्तो अन्त: शुल्क लाग्ने वस्तु नोक्सान भएमा उक्त नोक्सानी वापत नेपाल सरकार जवाफदेही हुनेछैन ।

(३) अन्त:शुल्क लाग्ने उत्पादनस्थलभित्र रहेका वस्तु अन्त:शुल्क अधिकृतको पूर्ण रेखदेखमा रहनेछ । अन्त:शुल्क अधिकृत वा निजले खटाएको कर्मचारीको इजाजत वेगर कुनै पनि अन्त:शुल्क लाग्ने वस्तु सम्बन्धी कच्चा पदार्थ, अर्ध तयारी पदार्थ वा तयारी पदार्थ उत्पादनस्थल बाहिर लैजान हुँदैन । स्वयं निष्कासन प्रणाली अन्तर्गत निष्कासन हुने वस्तुको हकमा अन्त:शुल्क अधिकृत वा निजले खटाएको कर्मचारीले खाता तथा विवरण जाँची प्रमाणित गरे मात्र पुग्नेछ ।

३४. प्रतिलब्धी दर सम्बन्धी व्यवस्था :

रेक्टिफाइड स्प्रिट वा इ. एन. ए. उत्पादन गर्ने इजाजतपत्रवालाले प्रत्येक महिनाको चुलाईमा प्रति क्वीन्टल खुदोबाट न्यूनतम ६५ ओ.पी. शक्तिको कम्तीमा २० लिटर रेक्टिफाइड स्प्रिट वा १९ लिटर इ.एन.ए. उत्पादन गर्नुपर्ने गरी र एनहाइड्रस इथानोल उत्पादन गर्ने इजाजतपत्रवालाले प्रत्येक महिनाको चुलाईमा प्रति क्वीन्टल खुदो (मोलासेस) बाट न्यूनतम ७२ ओ.पी. शक्तिको कम्तिमा १९ लिटर इथानोल उत्पादन गर्नुपर्ने गरी प्रतिलब्धी दर कायम गर्नु पर्नेछ । १०० लिटर रेक्टिफाइड स्प्रिट बाट इ.एन.ए. बनाउँदा

छैटौं संशोधनद्वारा संशोधित । यसपूर्व "अधिकृत" भन्ने शब्द थियो ।

पाँचौं संशोधनद्वारा संशोधित । यसपूर्वको व्यवस्था निम्नानुसार थियो:

दोश्रो संशोधनको व्यवस्था:

३४. प्रतिलब्धी दर सम्बन्धी व्यवस्था: रेक्टिफाइड स्प्रिट वा इ. एन. ए. उत्पादन गर्ने इजाजतपत्रवालाले प्रत्येक महिनाको चुलाईमा प्रति क्वीन्टल खुदोबाट न्यूनतम ६५ ओ.पी. को कम्तीमा २० लिटर रेक्टिफाइड स्प्रिट वा १९ लिटर इ.एन.ए. उत्पादन गर्नुपर्ने गरी र एनहाइड्रस इथानोल उत्पादन गर्ने इजाजतपत्रवालाले प्रत्येक महिनाको चुलाईमा प्रति क्वीन्टल खुदो (मोलासेस) बाट न्यूनतम ७२ ओ.पी. शक्तिको कम्तिमा १९ लिटर इथानोल उत्पादन गर्नुपर्ने गरी प्रतिलब्धी दर कायम गर्नु पर्नेछ । सो भन्दा घटी प्रतिलब्धी दर कायम भएमा इजाजतपत्रवालाले त्यसको उचित तथा पर्याप्त कारण विभागमा पेश गरी स्वीकृति लिनु पर्नेछ । विभागबाट स्वीकृति प्राप्त नभएमा फरक परिमाणमा मदिरा तर्फको उच्चतम दरबन्दी अनुसार लाग्ने सम्पूर्ण राजस्व कार्यालयले इजाजतपत्रवालाबाट असुल उपर गर्नेछ ।

मूल नियमावलीको व्यवस्था:

३४. प्रतिलब्धी दर सम्बन्धी व्यवस्था: रेक्टिफाइड स्प्रिट वा इ. एन. ए. उत्पादन गर्ने इजाजतपत्रवालाले प्रत्येक महिनाको चुलाईमा प्रति क्वीन्टल खुदोबाट न्यूनतम ६५ ओ.पी. को कम्तीमा २० लिटर रेक्टिफाइड स्प्रिट वा १९ लिटर इ.एन.ए. उत्पादन गर्नुपर्ने गरी प्रतिलब्धी दर कायम गर्नुपर्नेछ । सो भन्दा घटी प्रतिलब्धी दर कायम भएमा इजाजतपत्रवालाले त्यसको उचित तथा पर्याप्त कारण विभागमा पेश गरी स्वीकृति लिनु पर्नेछ । विभागबाट स्वीकृति प्राप्त नभएमा फरक परिमाणमा मदिरा तर्फको उच्चतम दरबन्दी अनुसार लाग्ने सम्पूर्ण राजस्व कार्यालयले इजाजतपत्रवालाबाट असुल उपर गर्नेछ ।

न्यूनतम ९५ लिटर प्रतिलब्धी हुनु पर्नेछ । अन्नको दानाबाट उत्पादन हुने रेक्टीफाइड स्प्रिट प्रति क्वीन्टल ६८.८ ओ.पी. शक्तिको कम्तीमा ३०.५७ लिटर इ.एन.ए. उत्पादन गर्नु पर्नेछ । सो बाहेक अन्य बस्तुबाट उत्पादन हुनेको हकमा बिभागले तोके बमोजिम हुनेछ ।

तर सो भन्दा घटी प्रतिलब्धी दर कायम भएमा इजाजतपत्रवालाले त्यसको उचित तथा पर्याप्त कारण विभागमा पेश गरी स्वीकृति लिनु पर्नेछ र विभागबाट स्वीकृति प्राप्त नभएमा फरक परिमाणमा मदिरा तर्फको सो उद्योगले आफ्नो उत्पादनको उच्चतम दरबन्दी अनुसार लाग्ने सम्पूर्ण अन्तःशुल्क कार्यालयले इजाजतपत्रवालाबाट असुल उपर गर्नेछ ।

३५. अनुसूचीमा हेरफेर तथा संशोधन :

नेपाल सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी आवश्यकता अनुसार अनुसूचीमा हेरफेर तथा संशोधन गर्न सक्नेछ ।

३६. खारेजी र बचाउ :

(१) अन्तःशुल्क नियमहरु, २०१९ खारेज गरिएको छ ।

(२) अन्तःशुल्क नियमहरु, २०१९ अन्तर्गत भए गरेका सम्पूर्ण काम कारवाहीहरु यसै नियमावली बमोजिम भए गरेको मानिनेछन् ।

छैठौं संशोधनद्वारा संशोधन भएको । पाँचौं संशोधनमा "९८ लिटर" थियो ।

अनुसूची - १

(नियम ३ सँग सम्बन्धित)

इजाजतपत्रको लागि निवेदनको ढाँचा

श्री .....

.....

विषयः- उत्पादन/पैठारी/बिक्री/संचय/सेवाको लागि इजाजतपत्र पाऊँ ।

महोदय,

..... उत्पादन/पैठारी/बिक्री/सञ्चय गर्न/ ..... सेवा प्रदान गर्नको लागि देहायका कागजात तथा विवरण र इजाजतपत्र दस्तूर बापत लाग्ने रु.....।- समेत संलग्न राखी इजाजतजपत्र पाउनको लागि अन्तःशुल्क ऐन, २०५८, अन्तःशुल्क नियमावली, २०५९ तथा इजाजतपत्रमा तोकिएका शर्त बन्देजका अधीनमा रही कारोवार सञ्चालन गर्न मञ्जुर गरेको व्यहोरा अनुरोध गर्दछु ।

१. व्यक्ति वा प्रतिष्ठानको नाम र ठेगाना :-

२. व्यक्ति वा प्रतिष्ठानको स्थायी लेखा नम्बरः-

३. प्रतिष्ठानको चार किल्ला :-

४. स्वामी, हिस्सेदार र प्रबन्ध निर्देशकको पुरा नाम र ठेगाना :-

५. कारोवारको नाम :-

६. पूँजी :-

७. काम शुरु गर्ने मिति :-

८. उत्पादन क्षमता :-

९. अन्य :-

निवेदक

अनुसूची-२

(नियम ३ र ५ सँग सम्बन्धित)

सातौं संशोधनद्वारा संशोधित (आ.व. २०६४।०६५ का लागि)

इजाजतपत्र लिनु पर्ने वस्तु तथा इजाजतपत्र नवीकरण दस्तूर

इजाजतपत्र दस्तूर देहाय बमोजिम हुनेछ :-

१.	मदिरा र इथानोल उत्पादन तर्फ :-	
	(क) स्प्रिट उत्पादन गर्ने प्रतिष्ठानको लागि	रु. ८०,०००।-
	(ख) वियर उत्पादन गर्ने प्रतिष्ठानको लागि	रु. ८०,०००।-
	(ग) ईथानोल उत्पादन गर्ने प्रतिष्ठानको लागि	रु. ८०,०००।-
	(घ) वाईन/ब्राण्डी (फलफूलमा आधारित) मात्र बनाउने प्रतिष्ठानको लागि	रु. ४०,०००।-
	(ङ) अन्य मदिरा उत्पादनका लागि	रु. ८०,०००।-
	(च) चुरोट उत्पादन गर्ने प्रतिष्ठानको लागि	रु. १,००,०००।-
२.	मदिरा बिक्री वितरण तर्फ :-	
	(क) होटल, रेष्टुरेण्ट तथा लजहरुको लागि	
	(१) पाँचतारे होटल	रु.३०,०००।-
	(२) चारतारे होटल	रु.२५,०००।-
	(३) तीनतारे होटल	रु.१८,०००।-
	(४) दुईतारे होटल	रु.१२,५००।-
	(५) एकतारे होटल	रु. ७,०००।-
	(६) स्वदेशी तथा विदेशी मदिरा बोतल खोली बिक्री वितरण गर्ने पर्यटक स्तरको रेष्टुरेण्ट तथा रिसोर्ट	रु. ५,०००।-
	(७) स्वदेशी मदिरा बोतल खोली बिक्री वितरण गर्ने साधारण होटल, रेष्टुरेण्ट र वार तथा लज	रु. ३,०००।-
	(ख) मदिरा बिक्रेताको लागि :	
	(१) मदिरा वितरक	रु. २०,०००।-
	(२) थोक बिक्रेता	रु. १२,०००।-
	(३) स्वदेशी तथा विदेशी मदिरा बिक्री गर्ने खुद्रा बिक्रेता	रु. ८,०००।-
	(४) स्वदेशी मदिरामात्र बिक्री गर्ने खुद्रा बिक्रेता	रु १,५००।-
	(५) डिपार्टमेण्टल स्टोर	रु. १०,०००।-
	(ग) मदिरा निकासी तथा पैठारी कर्ताको लागि :	
	(१) विदेशी मदिरा र स्प्रिट पैठारीकर्ता	रु. २०,०००।-
	(२) मदिरा निकासीकर्ता	रु. ३,५००।-
	(घ) चुरोट निकासीकर्ता :	
	नेपाल राज्य बाहिर चुरोट निकासीकर्ता	रु. ३,५००।-
३.	पैठारी तथा अन्य वस्तु खरीद बिक्री र उत्पादन तर्फ :	
	(क) विदेशी चुरोट, सिगार, सूर्ती तथा सूर्तीजन्य वस्तु पैठारीकर्ताको लागि	रु. १०,०००।-
	(ख) विदेशी खैनी, जर्दा, नश पानपराग तथा पानमसला पैठारीकर्ताको लागि	रु. २५,०००।-
	(ग) पानपराग, पान मसला, चुरोट, खैनी, जर्दा, नश, सूर्ती, तथा सूर्तीजन्य वस्तु थोक खरीद बिक्रीकर्ताको लागि	रु. ३,०००।-

(घ) चुरोट, खैनी, जर्दा, नश, पानपराग तथा पानमसला खुद्रा खरीद बिक्रीकर्ताको लागि रु. ५००।-

(ङ) विदेशी खुदो र गुँड पैठारीकर्ताको लागि रु.८,०००।-

(च) खुदो, गुँड र स्प्रिट खरीद बिक्रीकर्ताको लागि रु.३,५००।-

(छ) ईंटा उत्पादन गर्ने उद्योगको लागि प्रति चिम्नी भट्टाको लागि रु. ८०,०००।-

(ज) पावर क्रसर प्रयोग गरी उत्पादन हुने सख्खर (गुण), कालो सख्खर, रसकट उत्पादन गर्ने देहाय बमोजिमका उद्योगको लागि

(१) भर्टिकल रोलर प्रयोग गर्ने उद्योगको लागि (दश हर्स पावरसम्मको) रु. ३०,०००।-

(२) होरिजेन्टल रोलर प्रयोग गर्ने उद्योगको लागि (दश हर्स पावर भन्दा बढीको) रु. ६०,०००।–

४. औद्योगिक उत्पादन तर्फ :

माथि प्रकरण १, २ र ३ मा उल्लेख भए बाहेकको हकमा प्रतिष्ठानको स्थिर पूँजीको आधारमा प्रत्येक एक लाख रुपैँया स्थिर पूँजी भएको प्रतिष्ठानलाई तीस रुपैयाँका दरले उत्पादन इजाजतपत्र दस्तूर लाग्नेछ । यस्तो इजाजतपत्र दस्तूर न्यूनतम तीन हजार रुपैँया भन्दा कम र अधिकतम पचास हजार रुपैँया भन्दा बढी हुनेछैन ।

प्रकरण १, २ र ३ मा उल्लेखित वस्तुहरु बाहेक अन्य वस्तुहरुको बिक्री वितरणको लागि इजाजतपत्र लिनु पर्ने छैन ।

५. सेवा बिक्रीको लागि : रु.२,०००।-

दृष्टव्य :

(१) यस्तो दस्तूर काठमाण्डौं उपत्यका बाहेक अन्य क्षेत्रमा पचास प्रतिशतले कम लाग्नेछ ।

(२) एक एकाइले एकभन्दा बढी किसिमको मदिरा खरीद बिक्री गर्ने भएमा सबभन्दा बढी दरको दस्तूर मात्र बुझाए पुग्नेछ ।

(३) ईंटा उत्पादकले प्रकरण ३ को खण्ड (छ) बमोजिम बुझाउनु पर्ने रकम मध्ये दश प्रतिशत इजाजतपत्र लिँदा, चालिस प्रतिशत माघ मसान्तसम्म र बाँकी रकम फाल्गुण मसान्तसम्म बुझाउने गरी किस्ता कायम गरिएको छ।

(४) मूल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता भएका ईंटा उत्पादन गर्ने उद्योगहरुले इजाजत दस्तूर तिर्नु पर्ने छैन ।

तर यस्ता ईंटा उत्पादकहरुले एक आर्थिक वर्षका लागि बुझाउनु पर्ने इजाजत दस्तूर भन्दा कम मूल्य अभिवृद्धि कर असुल गरी आन्तरिक राजस्व कार्यालयमा दाखिला गरको अवस्थामा त्यस्तो कम भएको रकम इजाजत दस्तूर वापत आर्थिक वर्ष समाप्त भएको एक महिना भित्रमा आन्तरिक राजस्व कार्यालयमा दाखिला गर्नु पर्नेछ र सो अवधिभित्र दाखिला नगरेमा सोमा ऐन बमोजिम बिलम्ब दस्तूर लाग्नेछ ।

अनुसूचि-३
(नियम ४ संग सम्बन्धित)
नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय
आन्तरिक राजस्व विभाग

अन्त:शुल्क इजाजतपत्र

संकेत नं. | | स्थायी लेखा नं. | | | | | | | | | इजाजत नं. | | | |

आन्तरिक राजस्व कार्यालय :

अन्त:शुल्क ऐन, २०५८ को दफा ८ को उपदफा (२) र अन्त:शुल्क नियमावली, २०५९ को नियम ४ बमोजिम इजाजतपत्रका लागि पर्न आएको निवेदनका आधारमा अन्त:शुल्क लाग्ने वस्तु उत्पादन/खरिद/बिक्री/निकासी/पैठारी/सञ्चय गर्न वा अन्त:शुल्क लाग्ने सेवा प्रदान गर्न देहायका शर्त पालना गर्ने गरी यो इजाजतपत्र दिइएको छ। मदिराको कारोवार गर्नेले मदिरा ऐन, २०३१ तथा मदिरा नियमावली, २०३३ मा उल्लेखित शर्त समेत पालना गर्नु पर्नेछ।

इजाजतपत्र पाउने पतिष्ठानको

नाम :		
ठेगाना :		
संन्चालकको नाम :		
संन्चालकको स्थायी ठेगाना :		
कारोवारको विवरण :		स्वदेशी/विदेशी

कारोवारको किसिम :-

- उत्पादक/वितरक/थोक विक्रेता/खुद्रा विक्रेता
- निकासी/पैठारी/रेष्टूरेण्ट/डिपार्टमेण्टल स्टोर/होटल

इजाजतपत्र पाउनेको

दस्तखत : _____

इजाजतपत्र जारी गर्ने अधिकारीको

दस्तखत : _____

नाम : _____

दर्जा : _____

कृपया अन्य जानकारीको लागी पछाडी हेर्नु होला।

तेश्रो संशोधनद्वारा संशोधन भएको।

(क) सबै इजाजतपत्रवालाले पालना गर्नु पर्ने शर्तहरु

१. इजाजतपत्र प्रत्येक आर्थिक वर्षको असार महिना भित्र नवीकरण गराईसक्नु पर्नेछ ।

२. इजाजतपत्र सबैले देख्नेगरी कारोवार स्थलमा राख्नु पर्नेछ ।

(ख) मदिरा व्यवसायीले मात्र पालना गर्नुपर्ने शर्तहरु

१. डिपार्टमेण्टल स्टोरले मदिराजन्य पदार्थ बिक्री गर्ने प्रयोजनको लागि अलग्गै बिक्री कक्षको व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।

२. प्रत्येक बोतलमा बिर्को र बोतलमा पर्ने गरी अन्तःशुल्क टिकट टाँसी निकासी गर्नु पर्नेछ ।

३. बिहान १०:०० बजे देखि राती १०:०० बजेसम्ममात्र मदिरा बिक्री वितरण गर्नु पर्नेछ ।

४. अठार वर्ष उमेर नपुगेको व्यक्तिलाई मदिरा बिक्री वितरण गर्न पाईने छैन ।

५. मदिरा खरिद बिक्री गर्नेले मदिरा खरिद बिक्री गरेको विजक राख्नु पर्नेछ ।

६. इजाजतपत्रवालाले प्रत्येक बोतलमा अन्तःशुल्क टिकट टाँसेको मदिरा मात्र बिक्री गर्नुपर्नेछ । अन्तःशुल्क टिकट नरहेको सामान खरीद बिक्रीको लागि राखेको पाइएमा त्यस्तो वस्तु जफत गरी बिक्रेतालाई कानून बमोजिम दण्ड जरीवाना हुनेछ ।

७. अन्तःशुल्क ऐन, २०५८ तथा मदिरा ऐन, २०३१ र सो अन्तर्गत बनेका नियम तथा निर्देशिकामा उल्लेखित प्रावधानहरुको पालना गर्नु पर्नेछ ।

(ग) करमुक्त पुलले पालना गर्नु पर्ने शर्तहरु :

१. कुटनैतिक सुविधाप्राप्त व्यक्ति, संस्था वा नियोगलाई वण्डेड वयर हाउसबाट नै बिक्री गर्नु पर्नेछ ।

२. करमुक्त पसलले बैंक ग्यारेन्टीको सुविधामा आयात गरेको मालसामानको विवरण मासिक विवरण सँगै बुझाउनु पर्नेछ ।

३. वण्डेड वयर हाउसमा भन्सार विन्दुबाट सामान भित्र्याउँदा र बिक्रीका लागि गोदामबाट बाहिर निकाल्दा खटिएको अन्तःशुल्क कर्मचारीको रोहवरमा मात्र भित्र्याउने र निकाल्नु पर्नेछ ।

४. आगमन तथा प्रस्थान दुवैतर्फ बिक्री गर्दा हरेक व्यक्तिको छुट्टाछुट्टै बीजक बनाउनु पर्ने र सोमा पासपोर्ट नम्बर, राष्ट्रियता तथा फ्लाइट नम्बर उल्लेख गर्नु पर्नेछ ।

नवीकरण सम्बन्धी विवरण

नवीकरण गरेको मिति	आर्थिक वर्ष	नवीकरण गर्ने अधिकृतको दस्तखत	कैफियत

छैटौं संशोधनद्वारा संशोधित । यसपूर्व निम्नानुसार व्यवस्था थियो:

इजाजतपत्रवालाले पालना गर्नु पर्ने शर्तहरु

१. इजाजतपत्र प्रत्येक आर्थिक वर्षको श्रावण महिना भित्र नविकरण गराईसक्नु पर्नेछ ।

२. इजाजतपत्र कारोवार स्थलमा सबैले देख्ने गरी राख्नु पर्नेछ ।

३. मदिराको विक्रि स्थलमा मदिराजन्य पदार्थको मात्र कारोवार गर्न पर्नेछ ।

४. डिपार्टमेण्टल स्टोरले मदिरा जन्य पदार्थ विक्रि गर्ने प्रयोजनको लागि अलग्गै विक्री कक्षको व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।

५. मदिराको उत्पादकले उत्पादनको प्रत्येक चरणमा फ्लो मिटर जडान गर्नु पर्नेछ र प्रत्येक बोतलमा अन्तःशुल्क स्टिकर बिर्को र बोतलमा पर्ने गरी टासी निकासी गर्नु पर्नेछ ।

६. मदिरा उत्पादकले इजाजतपत्र प्राप्त वितरक वा डिलरलाई, वितरक वा डिलरले इजाजतपत्र प्राप्त थोक विक्रेतालाई र थोक विक्रेताले इजाजतपत्र प्राप्त खुद्रा विक्रेतालाई विक्री गर्न पर्नेछ ।

७. विहान १०:०० बजे देखि राती १०:०० बजेसम्ममात्र मदिरा बिक्री वितरण गर्नु पर्नेछ ।

८. अठार वर्ष उमेर पुरा नगरेको वा अठार वर्ष उमेर नपुगेको व्यक्तिलाई मदिरा विक्रि वितरण गर्न पाईने छैन ।

९. मदिरा खरिद बिक्री गर्नेले मदिरा खरिद विक्रि गरेको विजक राख्नु पर्नेछ ।

१०. डिलर, डिष्ट्रिव्यूटर वा पसल, होटल वा रेष्टूरेण्टका धनिले प्रत्येक बोतलमा अन्तःशुल्क टिकट (स्टिकर) टाँसेको मदिरामात्र विक्रि गर्नु पर्नेछ । अन्तःशुल्क टिकट (स्टिकर) नरहेको सामान खरिद विक्रिको लागि राखेको पाईएमा त्यस्तो वस्तु जफत गरी विक्रेतालाई कानून बमोजिम दण्ड जरिवाना हुनेछ ।

११. अन्तःशुल्क ऐन, २०५८ तथा मदिरा ऐन, २०३१ र सो अन्तरगत बनेका नियम तथा निर्देशिकामा उल्लेखित प्रवधानहरुको पालना गर्नु पर्नेछ ।

सातौं संशोधनद्वारा थप गरिएको ।

अनुसूची- ४

(नियम १२ संग सम्बन्धित)

उत्पादन तथा विक्री भएको दैनिक मौज्दातको हिसाब

मिति	मालको विवरण	अघिल्लो दिनको बांकी मौज्दात	दिन भरीमा भएको उत्पादन	जम्मा मौज्दात	विक्रीको			बांकी मौज्दात			कैफियत
					परिमाण	अन्तःशुल्क को दर	जम्मा अन्तःशुल्क	परिमाण	अन्तःशुल्क दर	जम्मा अन्तःशुल्क	

अनुसूची-५

(नियम १४ को खण्ड (क) संग सम्बन्धित)

कोरा मालको मौज्दात विवरण

पृष्टाङ्क :-

इजाजतपत्रवालाको नाम र ठेगाना :-.....

इजाजतपत्र नं. .....स्थायी लेखा नम्बरः.....

मिति	मालको विवरण	अघिल्लो बांकी परिमाण	आज आएको परिमाण	जम्मा	चुरोट/बिडी बनाउनलाई झिकिएको परिमाण	बांकी	अन्तःशुल्क अधिकृतको सही	कारखाना धनी प्रवन्धकको सही	कैफियत

अनुसूची-६

(नियम १४(ख) संग सम्बन्धित)

कोरा मालको खपत र चुरोट/बिडी उत्पादनको दैनिक विवरण

पृष्टाङ्क :-

इजाजतपत्रवालाको नाम र ठेगाना :-.....

इजाजतपत्र नं. ..... स्थायी लेखा नम्बरः.....

मिति	अघिल्लो बांकी सुर्ती	आज लिएको सुर्ती	जम्मा	आजको उत्पादनमा खर्च भएको	नोक्सानी भएको	बांकी रहन गएको सुर्ती	चुरोट/बिडी उत्पादनको परिमाण	अन्तःशुल्क अधिकृतको सही	इजाजतपत्र-वालाको वा प्रवन्धकको सही	कैफियत

अनुसूची- ७

(नियम १४ को खण्ड (ङ) संग सम्बन्धित)

दैनिक प्याकिङ्ग रुमको विवरण

इजाजतपत्रवालाको नाम र ठेगाना :.....

इजाजतपत्र नं. .....स्थायी लेखा नम्बर:.....

मिति	अघिल्लो बांकी बट्टा र पैकेज	आज प्राप्त हुन आएको	जम्मा	गोदाम घरमा गएको पैकेज क्रम संख्या र परिमाण		बांकी	अन्त:शुल्क अधिकृतको सही	इजाजतपत्रवालाको वा प्रवन्धकको सही	कैफियत
				पैकेज सिरियल नम्बर	परिमाण				

अनुसूची- ८

(नियम १४ को खण्ड (ङ) संग सम्बन्धित)

गोदाममा रहेको चुरोटको दैनिक विवरण

पृष्टाङ्क :-

इजाजतपत्रवालाको नाम र ठेगाना :-.....

इजाजतपत्र नं. .....स्थायी लेखा नम्बर:.....

मिति	मालको विवरण	अघिल्लो बांकी मौज्दात	प्याकिङ्ग रुपबाट गोदाम घरमा आएको		जम्मा	निकासी भएको पैकेजको चिन्ह र संख्या	बांकी	अन्त:शुल्क दर		अन्त:शुल्क अधिकृतको सहीछाप	इजाजतपत्रवाला वा प्रवन्धकको सही	कैफियत
			पैकिंग रुम संख्या	चुरोटको संख्या				दर	जम्मा			

अनुसूची-९

(नियम १४ को खण्ड (घ) संग सम्बन्धित)

चुरोट निकासीको माग फाराम

इजाजतपत्रवालाको नाम र ठेगाना :-.....

इजाजतपत्र नं. ..... मिति..... स्थायी लेखा नम्बर:.....

क्रम संख्या	गोदाम घरको नं. र मिति	चुरोटको नाम पेकेजको क्रम संख्या	परिमाण बट्टा वा ग्रुस	मूल्य	अन्त:शुल्क		कैफियत
					दर ने.रु.	जम्मा अन्त:शुल्क ने.रु	

(अंक शब्द)

प्रतिनिधी वा प्रवन्धकको सही :

१. पेकेजको जम्मा संख्या :.....

२. मालको परिमाण : .....

३. अन्त:शुल्कको दर :.....

अन्त:शुल्क अधिकृतको सही :

अनुसूची- ९क
(नियम १८ संग सम्बन्धित)
ब्याच नियन्त्रण खाता

इजाजतपत्रवालाको नाम र ठेगाना .....

मौसम.....महिना.....

इजाजतपत्र नं. .....स्थायी लेखा नम्बर .....

सि.नं.	ब्राण्डको नाम (नाम, शक्ति र परिमाण)	उत्पादन मिति	ब्याच नं.	सिलसिलेवार नं.		जम्मा बोतल थान	कैफियत
				देखि	सम्म		
	जम्मा						

नोटः १. प्रत्येक ब्राण्डको नाम, यू.पी. शक्ति र एम एल खुल्ने गरी क्रमशः उल्लेख गर्नुपर्ने ।
२. यो खाता प्रत्येक दिनको स्पष्ट देखिने गरी राख्नुपर्ने ।

अनुसूची- १०
(नियम २२ को उपनियम (१) संग सम्बन्धित)
डिष्टिलरी/ब्रुअरीवालाले दिनुपर्ने रक्सी/वीयर/वाइनको फांटवारी

मासिक
त्रैमासिक
~~अर्धवार्षि~~

मिति ..... देखि ..... जम्मा
इजाजतपत्रवालाको नाम र ठेगाना :.....
इजाजतपत्र नं. ..... साल ..... महिना
..... शाखा ..... स्थायी लेखा नम्बरः.....

रक्सीण्ड/वीयर/वाइनको अघिल्लो बांकी स्टक				तैयार भएको रक्सी				जम्मा एल.पि. ग्यालन कलम ४+८	बोतलहरुमा भर्न गएको रक्सी/वीयर/वाइनको परिमाण				स्टकमा बांकी रहेको रक्सी/वीयर/वाइनको				कैफियत
रक्सी/ वीयर/ वाइनको नाम	थोक ग्यालन	शक्ति	एल.पि. ग्यालन	रक्सी/ वीयर/ वाइनको नाम	थोक ग्यालन	शक्ति	एल.पि. ग्यालन		रक्सी/ वीयर/ वाइनको नाम	थोक ग्यालन	शक्ति	एल.पि. ग्यालन	रक्सी/ वीयर/ वाइनको नाम	थोक ग्यालन	शक्ति	एल.पि. ग्यालन	

सातौं संशोधनद्वारा थप गरिएको ।

अनुसूची- ११

(नियम २२ को उपनियम (१) संग सम्बन्धित)

डिष्टिलरी/ब्रुअरीवालाले दिनुपर्ने रक्सी/वीयर/वाइन बोलतहरुको बिक्री र त्यसबाट आउने अन्त:शुल्कको फांटवारी

मासिक

त्रैमासिक

इजाजतपत्रवालाको नाम र ठेगाना :.....

इजाजतपत्र नं. ..... साल .....महिना ..... शाखा .....

स्थायी लेखा नम्बर:.....

वियर/रक्सीको बोतलको शुरु स्टक				तैयार गरिएको बोतलहरु				जम्मा बोतल				बिक्री भएको बोतल				अन्त:शुल्क		स्टकमा बांकी बोतलहरु				कैफियत
रक्सी/वियर/वाइन मार्का	बोतलको संख्या	परिमाण	शक्ति	रक्सी/वियर/वाइन मार्का	बोतलको संख्या	परिमाण	शक्ति	रक्सी/वियर/वाइन मार्का	बोतलको संख्या	परिमाण	शक्ति	रक्सी/वियर/वाइन मार्का	बोतलको सं.	परिमाण	शक्ति	दर	जम्मा	रक्सी/वियर/वाइन मार्का	बोतलको सं.	परिमाण	शक्ति	

अनुसूची- १२

(नियम २५ संग सम्बन्धित)

सखर खुँदोको दैनिक हिसाब

इजाजतपत्रवालाको नाम र ठेगाना .....

मौसम ..... महिना .....

इजाजतपत्र नं..... स्थायी लेखा नम्बर:.....

मिति	अघिल्लो बांकी स्टक		प्राप्त भएको				जम्मा हिसाब					पगलेको		बांकी		कैफियत
			कारखानाबाट खरीद भएको		बाहिरबाट खरीद भएको		जम्मा					पगलेको गुड	जम्मा			
	बोरा वा चक्की	वजन	बोरा वा चक्की	वजन	बोरा वा चक्की	वजन	बोरा वा चक्की	वजन	सेर	बोरा	वजन	बोरा वजन		बोरा वा चक्की	वजन	

कर बीजकको ढाँचा

पाँचौ संशोधनद्वारा थप भएको ।

मदिरा ऐन, २०३१

लालमोहर र प्रकाशन मिति : २०३१।६।२०
पहिलो संशोधन : २०५७।१०।४

२०३१ सालको ऐन नं. १०

मदिराको नियन्त्रण गर्न बनेको ऐन

प्रस्तावना:

सर्वसाधारण जनताको सदाचार, स्वास्थ्य, सुविधा तथा आर्थिक हित कायम राख्नका लागि मदिराको उत्पादन, बिक्री वितरण र निकासी पैठारी समेतमा नियन्त्रण गर्न वाञ्छनीय भएकोले

श्री ५ महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवबाट राष्ट्रिय पञ्चायतको सल्लाह र सम्मतिले यो ऐन बनाइबक्सेको छ।

१. संक्षिप्त नाम, विस्तार र प्रारम्भ :-

(१) यस ऐनको नाम "मदिरा ऐन, २०३१" रहेको छ।

(२) यो ऐन नेपाल अधिराज्यभर लागू हुनेछ।

(३) यो ऐन तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ।

२. परिभाषा :- विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा,-

[(क) "मदिरा" भन्नाले अन्न, फलफूल वा अन्य कुनै स्टार्चयुक्त वस्तुलाई जीव रासायनिक प्रक्रियाद्वारा कुहाई वा अन्य कुनै तरिकाबाट तयार पारिएको अल्कोहलयुक्त पदार्थ सम्झनु पर्छ र सो शब्दले रक्सी, जाँड, छ्याङ, व्हिस्की, रम, जीन, ब्राण्डी, भोड्का, वियर, वाइन, सेरी, सेम्पेन, साइडर, पेरी, मिड, माल्टन, औद्योगिक अल्कोहल, रेक्टिफाइड स्प्रिट, माल्ट स्प्रिट, साइलेण्ट स्प्रिट, डिनेचर्ड स्प्रिट र हेड्स स्प्रिट समेतलाई जनाउँछ।

(ख) "उत्पादन" भन्नाले मदिरा तयार गर्नका लागि आवश्यक पदार्थ कुहाउने, तताउने, पकाउने वा त्यस्तो पदार्थमा वास्ना वा स्वाद आउने गरी कुनै कुराको सम्मिश्रण गर्न वा मदिरा तयार गर्नको लागि अपनाइने सबै वा कुनै विधि वा कार्य सम्झनु पर्छ।

(ग) "अनुमतिपत्र" भन्नाले दफा ६क बमोजिम मदिरा उत्पादन, बिक्री वितरण, निकासी वा पैठारी गर्न दिइएको अनुमतिपत्र सम्झनु पर्छ।

(घ) "तोकिएको वा तोकिए बमोजिम" भन्नाले यस ऐन अन्तर्गत बनेका नियममा तोकिएको वा तोकिए बमोजिम सम्झनु पर्छ।

३. मदिराको उत्पादनमा नियन्त्रण :- कुनै व्यक्तिले अनुमतिपत्र वेगर र अनुमतिपत्र पाएकोले पनि अनुमतिपत्रमा तोकिएको शर्त बमोजिम बाहेक मदिराको उत्पादन गर्न पाउने छैन।

पहिलो संशोधनद्वारा संशोधित। मूल ऐनको व्यवस्था निम्नानुसार थियो: (क) "मदिरा" भन्नाले फलफूल, अन्न वा कुनै पदार्थ कुहाई वा अन्य कुनै तरिकाले तयार गरिने सबै किसिमको रक्सी सम्झनुपर्छ र सो शब्दले जाँड, वियर, ताडी, रक्सी तयार गर्ने महुवा र रेक्टिफाइड स्प्रिटलाई समेत जनाउँछ। (ख) "उत्पादन" भन्नाले रक्सी तयार गर्नका लागि फलफूल , अन्न वा अन्य कुनै पदार्थलाई कुहाउने, पकाउने वा त्यसमा रक्सीको बास्ना वा स्वाद आउने गरी कुनै कुराको सम्मिश्रण गर्ने सबै वा कुनै विधि वा कार्यलाई सम्झनुपर्छ। (ग) "अनुमतिपत्र" भन्नाले ठेक्काको सम्बन्धमा दिइने पट्टा, कबुलियतलाई समेत जनाउँछ।

४. मदिराको बिक्री वितरणमा नियन्त्रण :- कुनै व्यक्तिले अनुमतिपत्र वेगर र अनुमतिपत्र पाएकोले पनि अनुमतिपत्रमा तोकिएको शर्त बमोजिम बाहेक मदिरा बिक्री, वितरण गर्न वा मदिरा खुवाउने बार, रेष्टुरेण्ट वा पसल थाप्न पाउने छैन ।

४क. मदिराको उत्पादन तथा बिक्री वितरणमा बन्देज :-

(१) कसैले पनि प्लाष्टिकको पोका (पाउच) मा मदिरा राखी मदिराको उत्पादन तथा बिक्री वितरण गर्नु हुदैन ।

(२) कसैले पनि अठार वर्षको उमेर पुरा नगरेको व्यक्तिलाई मदिरा बिक्री वितरण गर्नु हुदैन ।

(३) अठार वर्षको उमेर पुरा नगरेको व्यक्तिले मदिराको बिक्री वितरण गर्नु हुदैन ।

५. मदिराको निकासी पैठारीमा नियन्त्रण :- कुनै व्यक्तिले अनुमतिपत्र वेगर र अनुमतिपत्र पाएकोले पनि अनुमतिपत्रमा तोकिएको शर्त बमोजिम बाहेक मदिराको निकासी वा पैठारी गर्न पाउने छैन ।

६. अनुमतिपत्रको लागि निवेदन दिनु पर्ने :- मदिराको उत्पादन, बिक्री वितरण, निकासी वा पैठारी गर्न चाहनेले अनुमतिपत्र लिनको लागि तोकिए बमोजिमको ढाँचामा तोकिएको अधिकारी समक्ष निवेदन दिनु पर्नेछ ।

[१]६क. अनुमतिपत्र दिनु पर्ने :-दफा ६ बमोजिम अनुमतिपत्रको लागि कुनै निवेदन पर्न आएमा तोकिएको अधिकारीले सो निवेदन उपर आवश्यक जाँचबुझ गर्नेछ र त्यसरी जाँचबुझ गर्दा निवेदकलाई अनुमतिपत्र दिन मनासिव देखेमा तोकिए बमोजिमको शर्तको अधीनमा रही मदिराको उत्पादन, बिक्री वितरण, निकासी वा पैठारी गर्न तोकिएको दस्तूर लिई तोकिएको ढाँचामा अनुमतिपत्र दिनु पर्नेछ । तर अठार वर्षको उमेर पुरा नगरेको व्यक्तिलाई अनुमतिपत्र दिइने छैन ।

६ख. अनुमतिपत्रको अवधि र नवीकरण :- अनुमतिपत्रको अवधि र नवीकरण दस्तूर सम्बन्धी व्यवस्था तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

६ग. अनुमतिपत्र रद्द गर्न सक्ने :- तोकिएको अधिकारीले दफा ६क. बमोजिम दिइएको अनुमतिपत्र देहायको अवस्थामा रद्द गर्न सक्नेछ :-

क) अनुमतिपत्र नवीकरण नगरेमा,

ख) अनुमतिपत्रमा तोकिएको शर्त उल्लंघन गरेमा,

ग) दफा ४क. विपरित काम गरेमा[२]

७. लागू नहुने अवस्था :- यस ऐनका अन्य दफाहरुमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि निजी उपभोगका निमित्त तोकिएको परिमाणमा रक्सी वा जाँड बनाउन यस ऐन अन्तर्गत अनुमतिपत्र लिनु पर्ने छैन ।

[३]८. खानतलाशी, कब्जा वा गिरफ्तार गर्न सक्ने :-

---

[१] पहिलो संशोधनद्वारा थप ।

[२] पहिलो संशोधनद्वारा संशोधित । यसपूर्वको व्यवस्था : (६) अनुमतिपत्र दिने अधिकारी, अनुमतिपत्रको ढाँचा, शर्त, दस्तूर आदि:- यस ऐन अन्तर्गत दिइने अनुमतिपत्रको ढाँचा र शर्त, अनुमतिपत्र दिइने तरिका, अनुमतिपत्र दिने अधिकारी, अनुमतिपत्रका निमित्त लाग्ने दस्तूर र अनुमतिपत्र सम्बन्धी अन्य कुरा तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

[३] पहिलो संशोधनद्वारा थप ।

पहिलो संशोधनद्वारा संशोधित । यसपूर्वको व्यवस्था:- ८. वारेन्ट जारी गर्ने अधिकार :– यस ऐन अन्तर्गत सजाँय हुने अपराध कसैले गरेको छ वा गर्न लागेको छ भन्ने विश्वास पर्ने कारण भएमा त्यस्तो व्यक्तिको गिरफ्तारीका निमित्त अन्त:शुल्क अधिकारीले वारेन्ट जारी गर्न सक्नेछ । अन्त:शुल्क अधिकारीले कुनै घरजग्गा वा सवारीमा त्यस्तो अपराधसँग सम्बन्धित कुनै व्यक्ति लुकेको छ वा कुनै पदार्थ राखिएको छ भन्ने आफूलाई विश्वास भएमा त्यस्तो घरजग्गा वा सवारीको खानतलाशी गर्नका निमित्त आदेश जारी गर्न सक्नेछ ।

(१) कुनै स्थानमा यस ऐन बमोजिम सजाँय हुने कसूर भएको छ भन्ने मनासिब माफिकको कारण भएमा अन्तःशुल्क अधिकारीले त्यस्तो स्थानको खानतलाशी गर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम खानतलाशी गर्दा अन्तःशुल्क अधिकारीले खानतलाशी गर्नु पर्ने कारण खोली खानतलाशी गर्ने स्थानको धनी वा तत्काल सो स्थान प्रयोग गरिरहेको व्यक्तिलाई सो स्थानमा प्रवेश गर्नु भन्दा अगावै सूचना दिएर मात्र खानतलाशी गर्नु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम खानतलाशी गर्दा यस ऐन बमोजिम सजाँय हुने कसूर भएको विश्वसनीय कारण देखिएमा त्यस्तो कसूरसँग सम्बन्धित सामान कब्जामा लिन सकिनेछ ।

(४) कुनै व्यक्तिले यस ऐन बमोजिम सजाँय हुने कसूर गरेको वा गर्न लागेको छ र निजलाई गिरफ्तार नगरेमा निज भागी जाने सम्भावना छ भन्ने लागेमा अन्तःशुल्क अधिकारीले निजलाई गिरफ्तार गर्न सक्नेछ ।

(५) यस दफा बमोजिम खानतलाशी, कब्जा वा गिरफ्तार गर्दा अन्तःशुल्क अधिकारीलाई प्रचलित कानून बमोजिम प्रहरीलाई भए सरहको अधिकार हुनेछ ।

(६) अन्तःशुल्क अधिकारीले यस दफा बमोजिम खानतलाशी, कब्जा वा गिरफ्तार गर्दा स्थानीय प्रतिनिधिको रोहवरमा गर्नु पर्नेछ ।

(७) अन्तःशुल्क अधिकारीले यस दफा बमोजिम खानतलाशी, कब्जा वा गिरफ्तार गर्दा अपनाउनु पर्ने अन्य व्यवस्था तोकिए बमोजिम हुनेछ

९. गिरफ्तारी र कब्जाको प्रतिवेदन दिनु पर्ने :- यस ऐन अन्तर्गत कसैलाई गिरफ्तार गरेको वा कुनै स्थानमा खानतलाशी गरेको वा कुनै सामान कब्जा गरेकोमा अन्तःशुल्क अधिकारीले सो कुराको प्रतिवेदन चौबीस घण्टाभित्र छिटो साधनद्वारा आफूभन्दा एक तह माथिको अधिकारीसमक्ष पठाउनु पर्नेछ ।

१०. नेपाल सरकारलाई तिर्नु पर्ने रकम सरकारी बाँकी सरह असूल गर्ने :- यो ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम बमोजिम कुनै व्यक्तिले नेपाल सरकारलाई तिर्नु बुझाउनु पर्ने रकम नतिरी नबुझाई बाँकी राखेमा त्यस्तो रकम निजबाट अन्तःशुल्क अधिकारीले सरकारी बाँकी सरह असूल उपर गर्नेछ ।

[११. दुःख दिने नियतले खानतलाशी, कब्जा वा गिरफ्तार गर्नेलाई सजाँय :- यस ऐनको विरुद्ध काम भए गरेको भन्ने मनासिव शंका नभई अर्कालाई दुःख दिने, हैरानी गर्ने, बेइज्जती गर्ने वा क्षति पुऱ्याउने नियतले कुनै स्थानमा प्रवेश गर्न वा खानतलाशी गर्ने गराउने, कसैलाई गिरफ्तार गर्ने गराउने, कब्जा वा जफत गर्न नहुने सामान कब्जा वा जफत गर्ने गराउने वा कसैलाई अनावश्यक क्षति वा चोट पुऱ्याउन लगाउने व्यक्तिलाई छ महिनासम्म कैद वा एक लाख रुपैयाँसम्म जरिवाना वा दुवै सजाँय हुनेछ ।

१२. दण्ड सजाँय :-

(१) यस ऐन विपरित काम गर्ने व्यक्तिलाई छ महिनासम्म कैद वा एक लाख रुपैयाँसम्म जरिवाना वा दुवै सजाँय हुनेछ ।

पहिलो संशोधनद्वारा संशोधित । यी शब्दहरुका सट्टा यस पूर्व निम्न शब्दहरु थिए: "कुनै घरजग्गा वा सवारीमा खानतलाशी गरेको "

पहिलो संशोधनद्वारा संशोधित । मूल ऐनमा निम्न व्यवस्था थियो: ११. दुःख दिने नियतले गिरफ्तार, खानतलाशी वा कब्जा गर्नेलाई सजाँय: यस ऐनको विरुद्ध काम भए गरेको भन्ने मनासिब शंका नभई अर्कालाई दुःख दिने, हैरानी गर्नै, बेइज्जती गर्ने वा क्षति पुर्याउने नियतले कसैको घर, जग्गा वा सवारीभित्र प्रवेश वा खानतलाशी गर्ने वा गराउने, कसैलाई गिरफ्तार गर्ने गराउने, जफत गर्न नहुने चिजवस्तु जफत गर्ने गराउने वा कसैलाई अनावश्यक क्षति वा चोट पुर्याउने वा पुर्याउन लगाउने व्यक्तिलाई छ महिनासम्म कैद वा पाँच सय रुपैयाँसम्म जरिवाना वा दुवै सजायँ हुनेछ ।

१२. दण्ड सजायँ: (१) यो ऐन विरुद्ध काम गर्ने व्यक्तिलाई छ महिनासम्म कैद वा पाँच सय रुपैयाँसम्म जरिवाना वा दुवै सजायँ हुनेछ । (२) उपदफा (१) बमोजिमको कामको उद्योग गर्ने व्यक्तिलाई तीन महिनासम्म कैद वा तीन सय रुपैयाँ सम्म जरिवाना वा दुवै सजायँ हुनेछ ।

१३. जफत हुने: यो ऐन विरुद्ध गरेको कामसँग सम्बन्धित मदिरा र सो काम गर्न प्रयोग गरिएका सबै मालसामान जफत हुनेछ ।

(२) यस ऐन विपरितको कुनै काम गर्न उद्योग गर्ने वा त्यस्तो काम गर्न दुरुत्साहन गर्ने वा सो काममा सहयोग गर्ने व्यक्तिलाई तीन महिनासम्म कैद वा पचास हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना वा दुवै सजाँय हुनेछ ।

१३. मदिरा तथा अन्य सामानको जफत र बिक्री :-

(१) कुनै व्यक्तिले यस ऐन विपरित मदिराको उत्पादन, बिक्री वितरण, निकासी वा पैठारी गरेमा सो कार्यसँग सम्बन्धित मदिरा अन्तःशुल्क अधिकारीले जफत गर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम जफत गरिएको मदिरामध्ये गुणस्तरयुक्त मदिरा अन्तःशुल्क अधिकारीले तोकिए बमोजिम लिलाम बिक्री गर्नु पर्नेछ ।

(३) यस ऐन विपरित मदिराको कारोवार गर्न प्रयोग गरिएका सबै सामानहरु अन्तःशुल्क अधिकारीले जफत गरी तोकिए बमोजिम लिलाम बिक्री गर्नेछ ।

तर सवारी साधनको हकमा सवारी धनीको मन्जूरी रहेनछ भने त्यस्तो सवारी साधन जफत हुने छैन ।]

१३क. सहयोग गर्नु पर्ने :- यस ऐन अन्तर्गत सजाँय हुने कसूरको तहकिकातको सिलसिलामा अन्तःशुल्क अधिकारी वा निजबाट अधिकार पाएको कर्मचारीले सहयोग मागेमा आवश्यक सहयोग गर्नु सम्बन्धित व्यक्तिको कर्तव्य हुनेछ ।

१४. मुद्दा हेर्ने अधिकारी :-

(१) दफा ११ अन्तर्गतको मुद्दामा शुरु कारवाही र किनारा गर्ने अधिकार नेपाल सरकार वा नेपाल सरकारले तोकी दिएको अधिकारीलाई र सो बाहेक यस ऐन अन्तर्गतको अरु मुद्दाको शुरु कारवाही र किनारा गर्ने अधिकार अन्तःशुल्क अधिकारीलाई हुनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम शुरु कारवाही र किनारा गर्ने अधिकारीलाई प्रचलित नेपाल कानून बमोजिम जिल्ला अदालतलाई भए सरहको अधिकार प्राप्त हुनेछ ।

१५. पुनरावेदन :- यस ऐन बमोजिम अन्तःशुल्क अधिकारीले गरेको निर्णय उपर राजस्व न्यायाधिकरणमा र नेपाल सरकार वा नेपाल सरकारले तोकीदिएको अधिकारीले गरेको निर्णय उपर क्षेत्रीय अदालतमा पुनरावेदन लाग्नेछ ।

१५क. पुरस्कार :-

(१) कसैले यस ऐन विपरित मदिरा उत्पादन, संचय, बिक्री वितरण, ओसार पसार, निकासी वा पैठारी गर्न लागेमा वा गरेमा त्यसको सुराक दिने वा सबुत प्रमाण सहित मानिस पक्री पेश गर्ने व्यक्तिलाई सो कार्य भए गरेको प्रमाणित हुन आएमा देहाय बमोजिमको रकम पुरस्कार स्वरुप दिइनेछ :-

(क) सुराक दिने व्यक्तिलाई विगोको दश प्रतिशत,

(ख) मदिरा वा मानिस पक्री पेश गर्ने व्यक्तिलाई विगोको बीस प्रतिशत,

(ग) मदिरा र मानिस दुवै पक्री पेश गर्ने व्यक्तिलाई विगोको तीस प्रतिशत ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम पुरस्कार दिने प्रयोजनको लागि मदिरा र सोसँग सम्बन्धित जफत भएको सामान लिलाम भएको अवस्थामा लिलामबाट प्राप्त रकमलाई विगो मानिनेछ ।

पहिलो संशोधनद्वारा थप ।

(३) कुनै कारणले जफत भएको मदिरा वा सामान लिलाम हुन नसकेमा वा लिलाम नहुने भएमा नेपाल सरकारले त्यस्तो सुराक दिने वा सबुत प्रमाण सहित मानिस पक्री पेश गर्ने व्यक्तिलाई उचित ठहऱ्याएको रकम पुरस्कार स्वरुप दिन सक्नेछ ।

(४) यस दफा बमोजिम पुरस्कार पाउने व्यक्ति एक जना भन्दा बढी भएमा पुरस्कारको रकम दामासाहीले वितरण गरिनेछ ।

१६. नियम बनाउने अधिकार :- यस ऐनको उद्देश्य कार्यान्वित गर्न नेपाल सरकारले नियमहरु बनाउन सक्नेछ ।

१७. बचाउ :- यस ऐनमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि अन्य प्रचलित नेपाल कानून बमोजिम भट्टी वा डिष्टीलरीबाट मदिरा उत्पादन गर्ने ठेक्का वा अनुमतिपत्र प्राप्त गरेकोलाई यस ऐनले बाधा पुऱ्याएको मानिने छैन ।

१८. यसै ऐन बमोजिम हुने :- यस ऐनमा लेखिए जति कुरामा यसै ऐन बमोजिम हुनेछ र दफा १७ मा लेखिए देखी बाहेक यस ऐनसित बाझिने प्रचलित नेपाल कानून बाझिएको हदसम्म यस ऐनको प्रयोजनका निमित्त खारेज भए सरह मानिनेछ ।

मदिरा नियमहरु, २०३३

नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित मिति: २०३३।०२।१८

मदिरा ऐन, २०३१ दफा १६ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल सरकारले देहायका नियमहरु बनाएको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :–

(१) यी नियमहरुको नाम "मदिरा नियमहरु, २०३३" रहेको छ ।

(२) यी नियमहरु तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछन् ।

२. परिभाषा :- विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यी नियमहरुमा, -

(क) "ऐन" भन्नाले मदिरा ऐन, २०३१ सम्झनु पर्छ ।

(ख) "अन्त:शुल्क अधिकारी" भन्नाले अन्त:शुल्क विभागको निर्देशक, नेपाल सरकारले नियुक्त गरेको वा तोकेको अन्त:शुल्क अधिकारी र निज नभएको ठाउँमा भन्सारको हाकिम र निज पनि नभएको ठाउँमा माल अड्डा वा कोष तथा तहसील कार्यालयको हाकिमलाई सम्झनु पर्छ ।

३. अनुमतिपत्र लिनु पर्ने :-

(१) मदिराको उत्पादन, बिक्री वितरण वा निकासी पैठारी गर्न चाहने व्यक्तिले अनुसूची–१ बमोजिमको ढाँचामा अन्त:शुल्क अधिकारी समक्ष दरखास्त दिनु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम पर्न आएको दरखास्तमा अन्त:शुल्क अधिकारीले आवश्यक जाँचबुझ गरी मनासिब देखेमा अनुसूची–२ बमोजिमको अनुमतिपत्र दिन सक्नेछ ।

४. अनुमतिपत्रको दस्तूर :- देहायको कामको अनुमतिपत्रको लागि देहायको दस्तूर लाग्नेछ :-

(क)	मदिरा उत्पादन गर्न	रु.२५०।–
(ख)	डिष्टीलरीबाट उत्पादन भएको मदिरा बोतल बन्दी बिक्री वितरण गर्ने प्रत्येक पसललाई	रु.३००।-
(ग)	डिष्टीलरीबाट उत्पादन भएको मदिरा बोतलबन्दी बिक्री वितरण गर्ने प्रत्येक पसल वा होटेललाई	रु.५००।-
(घ)	विदेशी मदिरा बोतल बन्दी बिक्री वितरण गर्ने प्रत्येक पसल वा होटेललाई	रु.१,०००।-
(ङ)	विदेशी मदिरा बोतल खोली बिक्री वितरण गर्ने प्रत्येक पसल वा होटेललाई	रु.२,०००।-
(च)	विदेशी मदिरा पैठारी गर्न	रु.१,०००।-
(छ)	डिष्टीलरीबाट उत्पादित मदिरा निकासी गर्न	रु.१,०००।-

तर-

(१) कूटनैतिक सुविधा वा महसुल सुविधा प्राप्त व्यक्तिले विदेशी मदिरा पैठारी गर्नलाई अनुमतिपत्र लिनु पर्ने छैन ।

(२) कुनै विदेशी वा स्वदेशी यात्रुले विदेश भ्रमणबाट आफ्नो साथ तीन बोतलसम्म रक्सी र बाह्र बोतलसम्म वियर लिएर आउन अनुमतिपत्र लिनु पर्ने छैन ।

५. नवीकरण दस्तूर : यी नियमहरु बमोजिम प्राप्त अनुमतिपत्र नवीकरण गर्दा अनुमतिपत्र बमोजिमकै दस्तूर लाग्नेछ ।

६. अनुमतिपत्रको अवधि र नवीकरण :–

१. नियम ३ बमोजिम जारी गरिएको अनुमतिपत्र एक आर्थिक वर्षसम्म बहाल रहनेछ र सो अवधि भुक्तान हुनु भन्दा एक महिना अगावै अर्को आर्थिक वर्षको लागि नवीकरण गराउनु पर्नेछ ।

२. उपनियम (१) मा तोकिएको म्यादभित्र अनुमतिपत्र नवीकरण गराउन नसकेमा अनुमतिपत्र नवीकरण गराउन नसकेको कारण अन्तःशुल्क अधिकारीलाई मनासिब लागेमा देहायको अवधिको लागि देहाय बमोजिमको थप दस्तूर लिई नवीकरण गरी दिन सक्नेछ :-

(क) नवीकरण गर्ने म्याद नाघेको पैंतिस दिनसम्म नवीकरण दस्तूरको सयकडा पच्चीस,

(ख) नवीकरण गर्ने म्याद नाघेको पैंतिस दिनदेखि तीन महिनासम्म नवीकरण दस्तूरको सयकडा पचास,

(ग) नवीकरण गर्ने म्याद नाघेको तीन महिनादेखि छ महिनासम्म नवीकरण दस्तूरको सयकडा पचहत्तर र

(३) नवीकरण गर्ने म्याद नाघेको छ महिनादेखि सोही आर्थिक वर्षको अन्तसम्म नवीकरण दस्तूर सरह ।

७. अनुमतिपत्र लिन् नपर्ने :- नियम ३ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कुनै व्यक्तिले निजी उपयोगको लागि एक पटकमा पाँच लिटरसम्म रक्सी र दश लिटरसम्म जांड बनाउनलाई अनुमति लिनु पर्ने छैन । कुनै व्यक्तिले यसरी रक्सी वा जांड वर्षको ६ पटक भन्दा बढी बनाउन पाउने छैन ।

तर यसरी रक्सी वा जाँड बनाउने व्यक्तिले त्यसको सूचना अन्तःशुल्क अधिकारीलाई दिनु पर्नेछ ।

८. उत्पादनको अनुमतिपत्र नदिने :- डिष्टीलरी वा मद भट्टीको ठेक्का बन्दोवस्त भएको ठाउँमा मदिरा उत्पादन गर्ने अनुमतिपत्र दिइने छैन ।

९. विशेष व्यवस्था :-

(१) प्रचलित नेपाल कानून बमोजिम भट्टी वा डिष्टीलरीबाट रक्सी उत्पादन गर्न ठेक्का वा अनुमतिपत्र प्राप्त गरेको व्यक्तिले वा निजको एजेन्टले भट्टी वा डिष्टीलरीबाट उत्पादन गरेको रक्सी बिक्री वितरण गर्न पसल खोल्न चाहेमा त्यस्तो प्रत्येक पसलको निमित्त अन्तःशुल्क अधिकारीबाट अनुमतिपत्र प्राप्त गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम प्राप्त अनुमतिपत्र एक आर्थिक वर्षसम्म बहाल रहनेछ र सो आर्थिक वर्ष अन्त हुनु भन्दा अगावै अनुमतिपत्र नवीकरण गराउनु पर्नेछ ।

(३) उपनियम (१) बमोजिमको अनुमतिपत्रको लागि पचास रुपैयाँ दस्तूर लाग्नेछ र सो नवीकरण गर्दा पनि अनुमति सरह दस्तूर लाग्नेछ ।

१०. मदिरा बिक्री वितरण गर्ने समय :- अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्तिले बिहान १० बजेदेखि राति १० बजेसम्म मात्र मदिरा बिक्री वितरण गर्न पाउनेछ ।

तर, नेपाल सरकारले आवश्यक सम्झे बमोजिमको ठाउँको लागि सो समयमा हेरफेर गर्न वा सो बन्देजलाई हटाउन सक्नेछ ।

११. मदिरा बिक्री गर्न नहुने :- अन्तःशुल्क अधिकारीले मनाही गरेको स्थान वा पसलमा मदिराको बिक्री वितरण गर्न पाइने छैन ।

अनुसूची - १

(नियम ३ को उपनियम (१) संग सम्बन्धित)

श्री अन्तःशुल्क अधिकारी
अन्तःशुल्क कार्यालय.....

मदिरा नियमहरु, २०३३ को नियम ३ को उपनियम (१) बमोजिम मदिराको उत्पादन / बिक्री / वितरण / निकासी / पैठारी गर्न इच्छुक भएकोले मदिरा उत्पादन / बिक्री / वितरण / निकासी / पैठारी गर्न निम्नलिखित कुराहरु खुलाई अनुमतिपत्रको लागि दरखास्त दिएको छु । मदिरा ऐन, २०३१ र मदिरा नियमहरु, २०३३ को पालना गरी काम गर्नेछु ।

१. निवेदक (व्यक्ति वा फर्मको) पूरा नामः-

२. बाबुको नामः

३. बाजेको नामः

४. उमेरः

५. ठेगानाः (क) स्थायीः

(ख) अस्थायीः

६. अनुमतिपत्र बमोजिम काम गर्ने स्थान र त्यसको चारकिल्ला :

७. अनुमतिको किसिम (उत्पादन/बिक्री/वितरण/निकासी/पैठारी) :

८. बिक्री वितरणका लागिः

(क) मदिराको किसिम (स्वदेशी वा विदेशी) :

(ख) बोतल खोली वा बोतल बन्दीः

(ग) पसल रहेको घरधनीको नाम र ठेगानाः

मितिः

निवेदक,

सही .....

अनुसूची-२

(नियम ३ को उप-नियम(२) संग सम्बन्धित)

मदिराको उत्पादन/बिक्री/वितरण/निकासी/पैठारी गर्ने

अनुमति पत्र

अनुमतिपत्र संख्या : अनुमतिपत्र मितिः

मदिरा ऐन, २०३१ र मदिरा नियमहरु, २०३३ को अधिनमा रही आर्थिक वर्ष..... का लागि मदिराको उत्पादन/बिक्री/वितरण/निकासी/पैठारी गर्न यो अनुमतिपत्र दिइएको छ ।

१. अनुमतिपत्र पाउनेको नामः

२. बाबुको नामः

३. बाजेको नामः

४. उमेरः

५. ठेगानाः (क) स्थायीः

(ख) अस्थायीः

६. अनुमतिपत्र बमोजिम काम गर्ने स्थानः

७. अनुमतिको किसिमः

८. बिक्री वितरणका लागिः

(क) मदिराको किसिमः

(ख) बोतल खोली वा बोतल बन्दीः

(ग) पसल रहेको घरधनीको नाम र ठेगानाः

(घ) बिक्री गर्ने समयः

(ङ) बिक्री गर्ने स्थानः

९. अनुमतिपत्र बुझ्नेको सहिछापः

१०. अनुमतिपत्र दस्तूरः

इजाजतपत्र जारी गर्ने अधिकारीको

दस्तखतः

नामः

कार्यालयः

द्रष्टव्यः अनुमतिपत्र प्राप्त गर्नेले पालना गर्नुपर्ने शर्तहरु पछाडिपट्टी लेखिएको छ ।

अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्तिले पालन गर्नु पर्ने शर्तहरु

नियम ३ बमोजिम अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्तिले देहायको शर्तहरु पालन गर्नु पर्नेछः

(क) मदिरा खरीद बिक्रीको दैनिक विवरणको रजिष्टर राख्नु पर्नेछ ।

(ख) मदिरा बिक्री वितरणको रजिष्टर किताब अन्तःशुल्क विभाग वा कार्यालयको इक्साइज सब-इन्सपेक्टर वा सो भन्दा माथिका अधिकृतले हेर्न चाहेमा तुरुन्त देखाउनु पर्नेछ ।

(ग) आफूले खरीद गरेको मदिरा अनुमतिपत्र प्राप्त नगरेको होटल, वार, रेष्टुराँ वा पसललाई बिक्री वितरणका लागि बेच्न हुदैन ।

(३) अठार वर्ष मुनिको केटाकेटीलाई मदिरा बिक्री वितरण गर्न तथा खुवाउनु हुंदैन ।

(ञ) मदिरा बिक्री वितरणका लागि अनुमतिपत्र प्राप्त पसल, रेष्टुराँ, वार वा होटेलको स्थान सार्न परेमा अन्तःशुल्क अधिकारीको स्वीकृत लिनुपर्नेछ ।

(च) धार्मिक दृष्टिले पूजा गर्दा वा प्रसादको रुपमा रक्सी प्रयोग गर्न मान्यता प्राप्त भएकोमा बाहेक अन्य देवस्थल, पाठशाला, स्कूल र कलेजको कम्पाउण्डभित्र वा त्यहाँबाट दुई सय गजभन्दा नजिक बोतलबन्दी वा खोली वा उत्पादन गरी मदिरा बेच्न वा मदिरा पिलाउने पसल राख्नु हुंदैन ।